

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 242-49, L 998-04.

**A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA**
MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 28. szám. 40

Vasárnap, július 10.

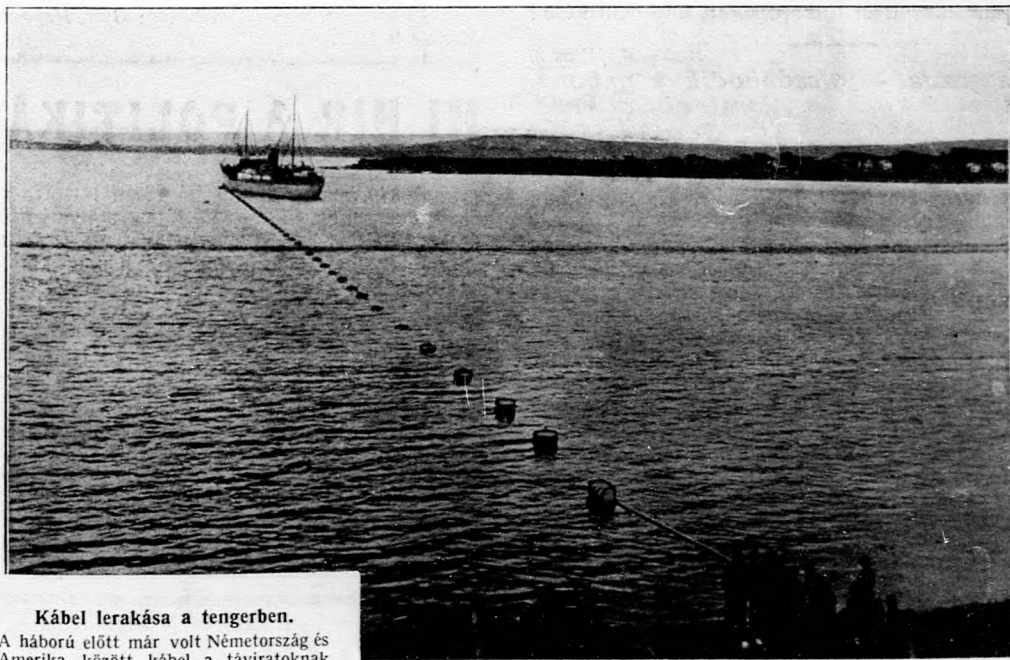
A lármás eszkimók.

Pár hét óta megint drágulás van. A boltban és piacon emelték az árakat. A pénz jó. A pengő egyik legjobb pénze a világnak. Azt ugyan meg nem ingatja semmi sem. Másban van a hiba. A drágaság az egész világon érezhető. Többféle oka van, de egy minden országban föltalálható: Sok az eszkimó! De ha valaki az elevenükre tapint, olyan lármát csapnak, hogy a legbátrabb frontharcos is meghátrál előlük.

Hát kik is ezek az eszkimók? Félve ejtjük ki a nevüket, mert ezek manapság igen nagy urak. Az ébredő magyarok az ellenforradalom legizzóbb napjaiban is bárányok voltak hozzájuk képest. Ezek az eszkimók — a közvetítő urak és úrnők. Ez utóbbiak a piaci árusok,

akiket hajdan kofáknak mertek nevezni. Rém elszaporodtak az eszkimók. Három-négyszer annyi van, mint volt a háború előtt. Viszont a jámbor fókák nem szaporodtak, sőt soványabbak lettek. A fókák — a falusi és a városi fogyasztók. Jámbor fajta ez a fóka, legyen gazda, tisztviselő, iparos vagy munkás, mert inkább szalonnát engedne vágni a hátából, ha lenne rajta zsír, de tenni nem mer. Ott lenne a cselekvés módja: a szövetkezés, de azt sem teszi.

Volt egy bátor ember Amerikában, még pedig Ford, a gazdag gyáros. Nemcsak szemébe merte vágni az eszkimóhadnak, hogy túl sok a közvetítő, hanem meg is nyitotta gyári boltjait munkásai és tisztviselői részére. Mi volt a célja? Az, hogy a közvetítői uzorás haszon kiküszöbölésével juttassa alkalmazottjaihoz az élelmi-

Kábel lerakása a tengerben.

A háború előtt már volt Németország és Amerika között kábel, a táviratoknak dróton való továbbítására. Ezt a vonalat a háború alatt elpusztították. Most készült el az új vonal, melynek még a drótnélküli táviratozás korában is igen nagy jelentősége van. Képünk a kábel lerakását ábrázolja.

szert és a háztartási cikkeket. Sok ezer embert tett boldoggá. De mi lett a köszönet? Amerika kereskedői és kofái országos tiltakozásban törtek ki s oly lármát csaptak, hogy Kolumbus előtt az indiánok se tudtak nagyobb zajt rögtönözni Amerika földjén.

Pedig hiába minden jajgatás. A drágítás ellen egyetlen hatásos orvosság van: a szövetkezés. De a szövetkezésnek nem szabad úgy történni, hogy látszatra néhány vezető polgár csupa becsületből jegyez néhány pengő üzletrészt s a szövetkezet aztán a központtól várja a hitelt. Az ilyen vérszegény szövetkezés nem vezet célhoz. Ha azonban a falu többsége szövetkezik s mindenki tehetségéhez mérten nagyobb számú üzletrészjegyzéssel is siet a szövetkezetbe, akkor erős szövetkezet állja majd útját a közvetítők garázdálkodásnak s visszavonulnak a drágítók.

A polgárság ma nem támogatja eléggé saját szövetkezeteit, sem a hitel-, sem a fogyasztási szövetkezeteket. Ép ez az oka annak, hogy a közvetítők szarva megnőtt s újra drágítanak. A merkantilista vakmerőség annyira megy, hogy csak egy szóval merjen valaki a kereskedők helytelen haszonhajszájára rámutatni, úgy nekitámadnak, mint farkasok a báránynak.

Nem csoda, ha a közvetítők nekibátorodtak. Még egyes agrár érdekképviselői helyekről is udvarias bókólast hallanak. De történni nem történik semmi túlkapásai ellen. Legyünk tisztában vele: törvényekkel és rendeletekkel nem érünk célt. Az izzókat a polgárság összefogása tudja csak kiküszöbölni. A gazdák vezetői pedig ne azt keressék, hogyan lehetnek jóban a merkantilista urakkal, hanem szervezzék meg a gazdákat az önségély elve alapján s a gazdák szövetkezett erejével törjék le az indokolatlan közvetítők túlkapásokat, míg nem késő!

Budapest, július 9.

Arat a gazda — olcsóbbodik a gabona.

Az egész országban folyik az aratás. Mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy olcsóbbodik a gabona a tőzsdén. A gazdák megint panaszkodnak majd, hogy olcsóbb lett a búza is, meg a rozs is, holott a kenyér meg az iparcikk csak drágul. Így volt ez tavaly is, két éve is, minden évben aratáskor. Így lesz jövőre is, meg azután is, mindaddig, míg a gazdák észbe nem kapnak s tovább mennék a jajgatásnál: cselekszenek. Mert van ám módja annak is, hogy a gazda ne legyen kitéve a gabonakereskedelem kihasználásának. Kanadában hatalmas gabonaraktári szövetkezetekben gyűjtik össze a gazdák eladó gabonájukat s az ország termésének háromnegyedrészt a gabonaraktári szövetkezetek központja adja el. A kanadai gazdák jüggetlenek a közvetítőtől. Nekik nem diktálnak. A magyar gazdák is akkor szabadulnak a közvetítők jobbágságából, majd ha minden körzetben lesz gabonaraktári szövetkezet s a gazdák többsége a szövetkezeti gabonaraktárban adja el búzáját. Van is már az országban hatvan olyan hitelszövetkezet, mely gabonaértékesítéssel foglalkozik s előleget is ad a gazdáknak a gabonára. De ez nem elég. Száz meg száz ilyen szövetkezetnek kell működnie s hogy sikerrel működjenek, ahhoz az kell, hogy a gazdák maguk is erősítsék üzletrészjegyzéseikkel ezeket a szövetkezeteket. Semmiből nem lehet nagy dolgokat elővarázsolni.

*

A hegedűs félnótákat játszik. Hegedűs Lórántól van szó, aki egyszer volt pénzügyminiszter, akkor is olyan köklérpolitikát folytatott, hogy — bizony Isten — sok száz millió kárt okozott az országnak aranyban. Vagyonsváltást vetett ki, hogy csak úgy nyögött bele minden polgár, mégis lecsúszott a

korona. Megbukott, mert gyógyintézetbe kellett mennie. Azóta, hál' Isten, jóléppült. De nagyon furcsa nótákat hegedűl. A gyárosok ülésén legutóbb úgy nekitámadt a földművelő gazdaközönségnek, hogy igazán gondolkodjunk, komolyan vegyük-e? Kijelentette, hogy a középosztály a gyárosokból lesz, nem a gazdákból. Nem a mezőgazdaság az, ami az országot fönttartja, hanem a gyáripar. Hát, ha a gyárosok a kartellekkel sokáig fojtogatják a gazdákat, bizony nem lesz azokból középosztály, de még alsó se. De, hogy a gyárosokból hogyan él meg akkor az ország, nem tudjuk. Hegedűs uram, ez csak olyan félnóta. Se jüle, se farka.

Nemesített búza- és rozsvetőmagot oszt szét a földművelésügyi minisztérium.

Mayer János földművelésügyi miniszter ez év őszén 120 vagón nemesített búza és 50 vagón nemesített rozs vetőmagot osztat szét a száz holdon alóli kisgazdák között a mezőgazdasági kamarák útján. A 30—40%-os nemesítési felárat és az igen tekintélyes összegű vasúti fuvarát a miniszter tárcája terhére vállalta s a nemesített búzáért és rozserért a kisgazdák csakis a budapesti tőzsdei középárat fizetik, vagyis a búza vagy rozs alapárát és az új szákok árát. Ez a jelentős anyagi előny lehetővé teszi, hogy a kisgazdák is a legselesebb körben kipróbálhassák a nemesített búza és rozs vetőmagvak igen nagy termésfokozó hasznát.

Kedvezményes nemesített búzát és rozst a kamarák csak olyan gazdáknak adhatnak, akik a tartóhántás elvégzésére kötelezik magukat és földjüket is jól művelik s a vetésről és terméstről vezetett megfigyelési adatokat közlik a gazdakamarával az Országos Növény-nemesítő Intézethez való továbbítás és feldolgozás céljából.

A jelentkezés határideje 1927 július hó 12., mert július 15-ére a kamaráknak a községenként összesített igénylési névjegyzéket a minisztériumba fel kell terjeszteniök. Minden jegyzői hivatal kapott jelentkezési ívet. A minisztérium az igényléseket az öt kerületi gazdakamra között kontingentálisan fogja s a kereten belül az egyes kamarák osztják szét a vetőmagot egyenként úgy, hogy egy vasúti állomásra legalább 50 mázsa mag legyen szállítható.

A kedvezményes vetőmagban részesülőknek a vetőmag alapár felét augusztus 10-ig be kell fizetniök, az ár másik felét és a szákok árát pedig a Mezőgazdasági Kamarák utánvételezik. A Kamarák augusztus 30-ig fogják leszállíthatni a rozst és szeptember 8-ig a búzát. Aki a határidőn túl, elkésve érkezik és igénylésének kedvező elintézése után augusztus 10-ig az alapár felét pontosan befizetni elmulasztja, annak előjegyzése töröltetik s helyébe más igénylők elégítettek ki.

Az öt gazdakamarái székhely: Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc és Debrecen.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház június hó 28-án tartotta utolsó ülését, melyen az elnök előterjesztést tett a nyári szünet megkezdésére vonatkozólag. A képviselőház október hó 18-án ül össze megint, a szünet tehát három és fél hónapig tart. A képviselőház üléseinek berekesztésével természetesen megszűnt a politikai élet; a miniszterek és a képviselők legnagyobb része eltávozott a fővárosból.

Bethlen István gróf is elhagyta Budapestet és Inkepusztára, bérletére utazott. Távolléte alatt Vass József népjóléti miniszter helyettesíti.

A felsőház tagjai nem kezdték meg szabadságukat, mert néhány javaslat letárgyalása még hátra van. Az elmúlt héten a bizottságok foglalkoztak a javaslatokkal, e héten pedig a plénum elé kerülnek. A javaslatok letárgyalása után a felsőház is szünetre megy.

Kelety Dénes megvált az államvasutak elnöki tisztségétől. Kelety Dénes, a Máv. elnökgazgatója szolgálati idejét

Minden gazdaságban legyen egy üveg
WETOL-SEBOLAJ.
Kapható minden gyógyszerárban!

kitöltvén, megvált tisztségétől. Kelety Dénes nyílt levélben búcsúzott el munkatársaitól s ebből az alkalomból visszajelentést vetett az utóbbi évek hatalmas újjáépítő munkájára. Kelety Dénes 1919 októberében került az államvasutak élére s rövid néhány év alatt a háború, a forradalmak és a megszállás alatt teljesen elpusztított vasutat rendbe hozta. Óriási teljesítmény volt ez s Kelety Dénesnek köszönhető, hogy az újjáépített államvasút ma már hasznos hoz s forgalmunk elsősorú. Az államvasutak igen sokat veszítenek azzal, hogy Kelety Dénes felmentését kérte tisztsége alól.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Lord Rothermere cikkének hatása.

Lord Rothermere cikke, a trianoni béke módosításának elkerülhetetlen szükségességéről, még egyre az érdeklődés központjában áll. A *Daily Mail* egyre-másra közli azokat a leveleket, melyekben a lap olvasói helyeslik Lord Rothermere akcióját és sürgetik a magyarokon elkövetett szörnyű igazságtalanság jóvátételét. Ezzel szemben a velünk nem rokonszenvező francia, cseh, román és szerb sajtó megkongatja a vészharangot és máris hevesen tiltakozik a trianoni béke módosítása ellen. A helyzet tehát ebben a pillanatban az, hogy a trianoni béke kérdése a világ közvéleménye elé került és most rajtunk a sor, hogy ezt a kérdést állandóan felszínen is tartsuk. Lord Rothermere üdvözlő iratának aláírása folyik szerte az országban. Az iratot elsőnek Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke, írta alá. Budapest főváros közönsége aranytollat küld a nemes angol főúrnak.

A román választási terror.

Romániában most készülnek a választásokra és Duca belügyminiszter azt hangoztatja, hogy szabad mozgást biztosít minden párt részére az agitáció terén. A miniszter kijelentése ellenére, főként Erdélyben, a kisebbségi pártoknak nem adják meg az engedélyt a gyűlések tartására s minden módon zaklatják különösen a magyarokat. Barabás Béla, az erdélyi Magyar Párt egyik szilágymegyei gyűlésén beszédet mondott, amelyben megemlékezett Bethlen István grófról is és hangoztatta, hogy a magyar miniszterelnök kormányzati eredményeit egész Európában elismerik. Amikor Barabás Bethlen miniszterelnök nevét említette, a hatóság képviselője

Ismeretterjesztő tanfolyam Bujon.

A tanfolyamot Stina Andor (xx) görög katolikus tanító vezette. Képünk a tanfolyam hallgatóit ábrázolja, köztük foglal helyet ifj. Deme Mihály (x), a Faluszövetség buji fiókjának elnöke.

Byrd amerikai kapitány

(a baloldali alak), aki három társával együtt átrepülte az Atlanti-óceánt.

a gyűlést feloszlatta azzal az indokolással, hogy nem engedi meg a román kormánynak más kormánnyal való összehasonlítását. Vajjon így akarnak az oláhok békességet teremteni a megszállott területen? Románia olyan súlyos belső válsággal küzd, hogy az előbb-utóbb meg fogja adni a kegyelemdíőfést ennek az erőszakkal «nagygyá» tett államnak.

Páris mulatságos botránya.

Leon Daudet, a párisi *Action Française* című lap szerkesztője, elbarrikádozta magát a szerkesztőség épületében, hogy megakadályozza letartóztatását. Daudetnek ugyanis hat hónapi börtönbüntetést kellett volna megkezdenie. A rendőrség és katonaság közös erővel mégis letartóztatta őt, majd beszállították a fogházba. Daudet alig töltött ott egy pár napot, amidőn a fogházigazgatónál megjelent egy fiatalember, aki az igazságügyminisztérium egyik tisztviselőjének mondotta magát és felmutatott egy iratot, amely szerint Daudet, valamint két másik elítélt is, kegyelmet kapott. A fogházigazgató gyanusnak találta a dolgot, felhívta tehát a belügyminisztériumban levő főnökét, itt azonban a belügyminiszter titkára jelentkezett és megerősítette a kegyelem tényét. A fogházigazgató erre szabadonbocsátotta Daudet és két tár-

MÉZET

legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk.

Árajánlattal minta is küldendő. Kaptárak, mülép, pergető és az összes eszközökről árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

«**MÉH**» A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Arany János-utca 1/d. sz.

sát. A szerkesztő autóba ült és a következő pillanatban már el is robotgott. Később aztán kiderült, hogy Daudet nem kapott amnesztiát, a fogházigazgatót valaki felültette. A királypárti vezért hívei szabadították ki hamis amnesztiairattal és a belügyminisztérium telefonjait is elfoglalták arra az időre, amíg társuk a fogházigazgatónál járt. A ravaszul kísérelt csíny sikerült s Daudet-t a legszorgosabb kutatás ellenére sem tudta eddig a rendőrség megtalálni, bár lapjával állandó összeköttetést tart fenn és a vezércikkeket is naponta írja.

A mexikói elnök repülőgépről bombáztatott egy katolikus lakosságú várost.

Mexikóban a szabadkőműves Calles elnök újra kezdi a katolikusok üldözését. Most legújabbán megdöbbenő hír érkezett Mexikóból. Több repülőgépről ugyanis bombákat dobott Calles elnök Jalisco városára, melynek lakossága hithű katolikus. A bombázás következtében *sok ezer ember meghalt és harmincezer lett földönfutóvá*. Calles nem elégedett meg ezzel, hanem mintegy kétezer katolikus nőt büntető kolóniákba hurcoltatott el. A katolikus lakosság nem bírja már tovább az üldöztetést és tömegesen menekül át az Egyesült-Államok területére.

Uj ügyvezető-igazgató a Faluszövetség élén.

Mint ismeretes, egyik leghatalmasabb társadalmi intézményünknek, a Faluszövetségnek eddigi ügyvezető igazgatója, Bodó János országgyűlési képviselő, más, fontosabb munkakör ellátására való meghívása miatt, lemondott a Szövetség ügyvezető-igazgatói állásáról. A Faluszövetség június hó 28-án tartott elnöki tanácsa Mayer János földművelésügyi miniszternek, a Szövetség elnökének javaslatára egyhangulag Bajtay Mihály dr. gazdasági főtanácsost, a Szövetség szociálpolitikai osztályának igazgatóját bízta meg az ügyvezető igazgatói teendőkkel.

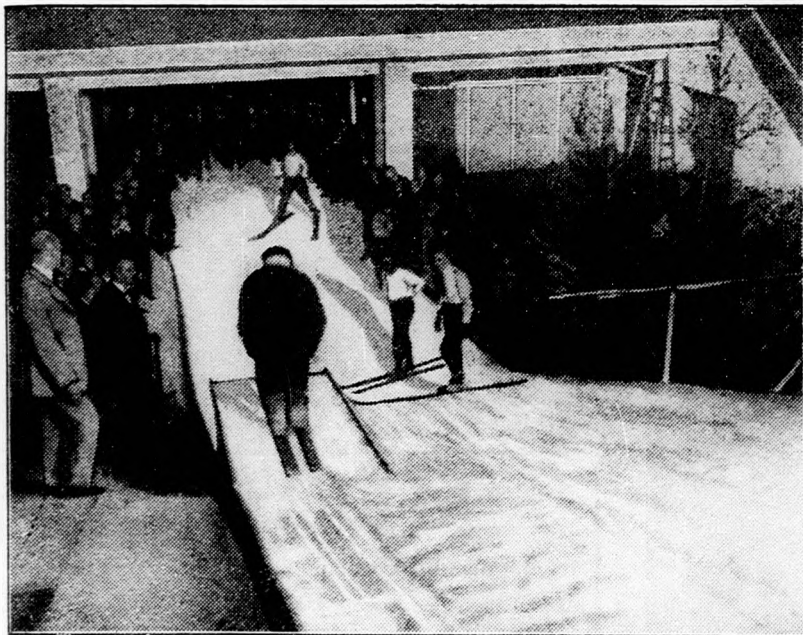
A Faluszövetség új vezetőjében népszerű, tevékeny, régi

agrárembert üdvözöl a magyar falvak népe. Bajtay Mihály dr. mint az aradi állami jószágigazgatóság tisztviselője, majd a kolozsvári állami jószágigazgatóság helyettes igazgatója és az erdélyrészi Ingatlanforgalmi Bizottság előadója, majd az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Iroda főnöke harminc éven keresztül, a legnehezebb és legváltásosabb időkben is, mindig a kisemberek érdekeinek védelmével, a nép szociális, gazdasági és szellemi kultúrájának fejlesztésével foglalkozott. A Faluszövetségnek, mint az agrár és szociálpolitikai osztály vezetője, fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki a földreform ügyekben mutatkozó ellentétek igazságos kiegyenlítésében, a falusi kislakásépítő akció és a földmunkás vállalkozó szervezetek törvényének előkészítésében. Ő kezdeményezte a földreformos földek megmunkálása érdekében a bérszántási és gépjelszerelési akciókat, melyek eddig is nagyban hozzájárultak mezőgazdasági termelésünk fejlesztéséhez. A Szövetség vidéki szervezeteinél a Szövetség új ügyvezető-igazgatója nagyon népszerű s kiváló szervező képességeinél, nagy szónoki tehetségénél, európai látókörü tudásánál s nagy szociális érzésénél fogva személyében minden biztosíték megvan arra, hogy vezetése alatt a Faluszövetség hatalmasabb mértékben, még nagyobb súllyal és eredménnyel fogja szolgálni a falusi agrártársadalom és a magyar falvak érdekeit.

MEZŐGAZDASÁG

A cséplés hibáiról. Irta: Fintha Sándor.

Sok százezer mázsa gabona megy évente veszendőbe, aminek oka nem növényi vagy állati kártevő, nem a talaj silánysága, nem a hiányos munka, hanem a rossz cséplőgép, illetve a nem megfelelően végzett cséplés. Hogy milyenek kell lenni a jó cséplőgépnek s milyen nem szabad használnunk, azt természetesen csak az tudja megállapítani, aki a cséplőgépek szerkezetével tisztában van. Annak, aki okserzven és haszonnal akar gazdálkodni, nemcsak jó növénytermelőnek, állattenyésztőnek, üzletembernek kell lennie, de érteni kell a különböző gépekhez, ismerni azok szerkezetét, munkateljesítményét, elsősorban pedig alaposan ismerni kell a cséplőgépet, mert különben hiába terem olyan búzánk, hogy «a vaskereket neki lehet támasztani», mégis gyenge termésünk lesz, ha a cséplőgép a kalászbán hagyja a magot, vagy összetördeli. Nem lehet célja ennek a kis közleménynek, hogy a cséplőgépek szerkezetét és a cséplés technikáját részletesen letárgyalja, erre kitünő szakkönyvek vannak, csupán emlékeztető, figyelmeztető kíván lenni azon gazdák részére, akik eddig keveset törődtek a cséplőgéppel s a szerződtetésnél talán inkább arra fektették a fősúlyt, hogy melyik gépet kapják meg kisebb percentért, vagy melyiket szerezhetik meg első cséplésre. Ha aztán gyengén eresztett a gabona, amely a lábán olyan sokat ígért, minden másban keresték az okot, csak éppen a cséplőgépben nem. A megengedhetőnél (0.2%) nagyobb szemvesztésnek igen sok oka lehet. Így, ha a meghajtó gép gyengesége ellenére azon igyekszünk, hogy minél többet csépeljünk naponta, tehát, ha a dobot gyorsan etetjük, ezzel azt érzjük el, hogy látszólag sokat csépelünk ugyan, de a munka tökéletlen lesz, mert ilyenkor a dob nem csépel tisztán, a szalmarázó és a rosták is tökéletlenül dolgoznak még akkor is, ha különben jó is a gép szerkezete. Ha a hajtógép nem kifogástalanul szabályoz, azaz egyszer nagyon lassan

Mesterséges hó.

Hirt adtunk már arról, hogy Berlinben megnyitottak egy mesterséges hóval fedett pályát, mely síelésre és röplizásra éppen olyan pompásan beválik, mint a valódi, hamisítatlan hó. A mesterséges havat egy okos angol találta fel; szódából és egyéb kémiai anyagokból készíti a hasonló tulajdonságokkal rendelkező anyagot, mely abban mégis különbözik a valódi hótól, hogy sosem olvad el. Az új pálya százharminc méter hosszú és húszméter széles. A német sportrajongók örömmel fogadták az újdonságot, mert módjukban lesz nyáron is hódolni a téli sportoknak.

a rákövetkező pillanatban igen gyorsan jár, úgy egyenetlenül csépel, illetve törí a magot. A jó gazdafiul már különben messziről meg tudja állapítani a gép bűgásáról, hogy a fordulatszám állandóan egyenletes-e. Nem lelicsinyelendő hiba az sem, ha gyenge fősziyat alkalmazunk, amely csúszik s így a helyes fordulatszámot nem tudja megadni a cséplődobnak. A helytelen kezelést, illetve a hiányos karbantartást következtében létrejött hibák közül a helytelen fordulatszám (a másodpercenkénti helyes fordulatszám verőléces dobnál 30–32 m., fogas dobnál 22–31 m.) említendő elsősorban, amelynek oka lehet az, hogy a gépek különböző gyártmányúak, vagy hogy a meghajtógép regulátora el van állítva. A dob és a kosár kifogástalansága alkotja a tökéletes cséplés gerincét. Ezért a dobon ne legyenek kopott verőlécek. A sínek épek, egyenesek, élesek, a szemközt levők egyforma súlyúak s egymástól egyenlő távolságra legyenek. Ami a dob szerkezetét illeti, a kerek dob megfelelőbb, mint a nyolcszegetes. A kosár aszerint, hogy nedves-e, vagy száraz-e a gabona, közelebb, illetve távolabb állítandó a dobtól. Túlságosan szűkre állított kosár mellett a szalma összezúródik, azonkívül a szíták sem dolgoznak jól. A dobkosár gyakori tisztogatásával megelőzzük azt, hogy benne eltömődések álljanak elő. A harmadik kosárrészt, amely nem csépel, olyan magasra kell beállítani, amilyenre csak lehetséges, hogy a szalma a rázókon minél hosszabb utat tegyen meg. Nedves vagy gazos gabonánál azonban meredekebb állásban hagyjuk. Fel nem vágott kévét a dobba engedni sohasem szabad. Minél nedvesebb a gabona, annál egyenletesebben kell a kévét a dobba bocsájtani. Ha az etető a gabonát visszatartja, akkor a vékonyzalmájú kalászköz letépdőnek és csépeletlenül kiesnek. Kiváló figyelem fordítandó a dob és a dobkosár közötti távolságra, mert a magvak legnagyobb részét a dob első ütése veri ki, azok a szemek azonban, amelyek sűrűsöbben vannak a kalászbán, a dob és a dobkosár között sűrűdva jönnek ki. A kosár rendtartásának elhanyagolása sok magvesztésnek lehet okozója. A dob a magvakkal kevert kicséplést szalmát a szalmarázókra viszi, amelyek a szemeket kirázzák. A szalmarázó közepén a tetőn egy ponyva van, ennek hiányozni nem szabad, mert különben a szem kimegy a szalmával együtt. Figyelemmel kísérendő a törekrosta munkája is, hogy nem kerül-e a törek közé szem is. Ha ezt észlelnék, annak oka után kell kutatnunk, amely állhat a törekrosta eltömődésében vagy túlterhelésében. Esetleg a felette fekvő hajó megrongálódása, vagy a gép ferdesége is okozhatja. A rosta túlterhelődése akkor fordul elő, ha a dob és a dobkosár ki van kopva. Ha ezek rendben lennének és a törekrosta túl van terhelve, lassabban kell etetni. Ha a rosta felett lévő hajó megreped, a mag nem mehet végig a rostán s így a törekbe kerül. A tisztítómozgást minél gyakoribb tisztítása az eredményes cséplés célját szolgálja.

Fentiekben érintett cséplési hibákból nemcsak azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy a jó cséplőgép akkor is olcsó, ha drága, de láthatjuk azt is, hogy mielőtt a cséplési szerződést megkötönnék, legyünk figyelemmel necsak a gépre, de annak gépészére és a gép mellé szerződött munkásokra is, mert azoknak szakértelmétől és lelkiismeretességétől is sok függ.

Aratás után azonnal tarlót kell hántani.

Aratás után a legsürgősebb munkája a gazdának a tarlóhántás, amelynek azonban nem hetekkel az aratás után, de azonnal kell megtörténnie, mert különben a talaj felső rétege megkeményedik, megcserepesedik, nehezen szántathatóvá válik, de a talajban lévő víz is nagyobb mennyiségben párolog el, ha a tarló szántatlanul áll.

A tarlóhántásnak két nagy előnye van: az egyik az, hogy a lehulló csapadék utolsó cseppjét is magába szívja, ellenben a talajban lévő víz elpárolgását akadályozza, ami biztosítja annak, hogyha akár őszi, akár csak tavaszi növényt vetünk utána, a talajban foglalt nagyobb mennyiségű víz következtében egyenletesebben csirázik és erőteljesebben fejlődik, ami pedig a jó termésnek első feltétele. Számos kísérlet bizonyítja, hogy a talaj, amelynek tarlója a következő aratás után tarlóhántásban részesült, ezer és ezer hl-rel

tartalmaz több vizet kat. holdanként mint az, amelyben a felszántást elmulasztották, vagy azzal késlekedtek. A második nagy előnye a tarlóhántásnak a gyomirtás. Az aratás után lepergő magvak a tarlóhántásos talaj mélyébe kerülnek, ott csakhamar csirázásnak indulnak s a következő vető szántás alkalmával megsemmisülnek. Ha ellenben a tarló szántatlanul marad, a föld felületén fekvő gyommagvak nem indulhatnak csirázásnak és csak majd az őszi szántással kerülnek a talajba, amelyben a késő őszi miatt nem indulnak csirázásnak, csak majd kora tavasszal s akkor gyomosítják megint el a talajt.

A nagy termések legfontosabb feltétele a tarlóhántás, melyet egyetlen kisgazdának sem volna szabad elmulasztani, nem különösen az Alföldön, ahol a szárazság olyan gyakran látogatja meg a gazdákat, amely szárazság ellen egyedüli védelmet a tarlóhántás és az ezt követő őszi mélyszántás nyújt. De meg az aratás után következő tarlóhántással tehetjük talajunkat porhanyóvá, amely talajporhanyítás azután jobb magházat biztosít az elvetett magoknak és az alkalmazott műtrágyák terméskösző hatását is jobban biztosítja. (—csy.)

Az árpa üszögbetegségei.

Az árpa üszögbetegségei. (Képpel.) Az árpanak két legfontosabb üszögbetegsége a fedett üszög és a por- vagy repülőüszög. Az elsőnél a búzaköszöghöz hasonlóan a spórák a magban zárva vannak. De míg a búzaköszögnél a maghéj is borítja a spórák tömegét, addig az árpa fedett üszögénél a maghéj is elpusztul s a barnásfekete spórákat csak a pelyva fedi. (Lásd a képen a középső kalászt.) A spórákat tehát a szél nem viheti szerteszt, azok csak a csépléskor szabadulhatnak ki. A fertőzés pedig úgy történik, hogy a spórák az árpaszemekre tapadnak, vagy pedig a fertőzött talajban jutnak a mag közelébe. A spórák a mag csirázásával együtt szintén csirázásnak indulnak s a fiatal kis árpanövények még fiatal korában fertőzik meg, majd pedig növekedik vele együtt, míg a kalászhányáskor spórák alakjában jelenik meg a magvak belsejében lefedve. A porüszögnél másképpen áll az eset. Ott a magvak teljesen elpusztulnak s jóformán csak a kalász csupasz borsója marad meg. (Lásd a képen a jobboldali kalászt.) Tehát a spórák a szél által könnyen szétvitetnek. A fertőzés is más, mint a fedett üszögnél. Ugyanis, a szél által széthordott üszögspórák az árpa virágjaira kerülve, ott kicsiráznak, majd a csira a termő bibéjén keresztül a magházba hatol, hol azután nyugalmi állapotban marad. Az ilyen magvak azért kifejlődnek s egészeseknek látszanak, mert a gomba jelenlétét sem belsőleg, sem külsőleg rajta észrevenni nem lehet. Ha azután az ilyen megfertőzött magvak a földbe kerülnek, itt kicsiráznak, növekednek, de bennük növekszik a gombának vékony fonala, a mycélium is, ami, ha a fejlődő maghoz érkezik, ott kifejleszti szaporító szerveit: a feketeszínű spórákat. A kétféle üszögnél tehát a fertőzés eltérő volta a fontos, mert ez határozza meg az ellene való védekezést. Ugyanis, a fedett üszög ellen könnyen lehet védekezni a forgalomban lévő különböző csávázószerrel, mivel a spórák a magvakon vannak rátapadva. A porüszögnél ezekkel a szerrel hiába csávázunk vetőmagunkat, mert a gomba csirái a mag belsejében vannak, ahova ezek a szerek nem tudnak annyira behatolni, hogy a gomba csiráit ott el is pusztítsák. A porüszög ellen egyetleneleg védekezési módszer van használatban, még pedig a meleg vízzel való kezelés. Ez úgy történik, hogy a vetőmagot 4 órán át 25–30 C°-os vízben áztatjuk, amitől a magban a gomba csirája érzékennyé válik. A 4 óra letele után a vetőmagot 10 percig 52 C°-os vízbe helyezzük, azután nyomban vékony rétegen szétteretjük, hogy mielőbb megszáradjon, mert a 4 órai áztatás alatt sok vizet vesz magába. E mód azonban igen körülményes, nagy pontosságot és figyelmet érdemel.

Az első német nő mint bíró.

A porosz igazságügyminiszter Hagemeyer Mária dr.-t mostanában nevezték ki törvényszéki bírónak. Képünk az első német nőbírót ábrázolja.

Tűnjenek el a határjelző mesgyék a szántóföldek közül!
A földmivelő gazda legnagyobb ellenségei a gyomnövények. Kiszámíthatatlan az a kár, melyet a talajban levő tápsóknak és talajvíznek elhasználásával okoznak! Hiszen a pár hétig kapálatlanul hagyott földön tízszor, százszor annyi gyomnövény üti fel fejét, mint amennyi hasznos növény ott van. Ezek mind a hasznos növény elöl veszik el a táplálékot, nedvességet, napfényt, tehát a termést csökkentik. Hiába irtjuk azonban a gyomokat kapálás, tarlóhántás, vetőmagtisztítás útján, ha a földünk körüli utakon és mesgyéken a gyomokat engedjük magba menni. A gyommagvak, sajnos, a szél szárnyain messze eljutnak, mert minden magon finom szálakból álló repülővitorla van és így az egész környék miveleti földjeire reáhullanak. Ez utóbbi körülmény miatt egy gazda nem is tud ellene gyökeresen védekezni, hanem az egész faluhatár gazdái egy akarattal eljárva tudnak csak eredményt felmutatni. Tüntessük el tehát mindenütt a gyomnevelő mesgyéket és legyen arra is gondunk, hogy az útszélek, parlagok le legyenek kaszálva még a magfogás előtt!

A szénakigyulladás. Június hónap folyamán kezdetét veszi a szénakaszálás. Ha már renden van a széna, aggódva néz a gazda az égre, mert ilyenkor nagy kárt tehet a váratlan eső. Mindenki azon igyekszik, hogy lehetőleg eső nélkül, jól kiszáritott állapotban hordja kazalba a takarmányt. A kazalbarakás ideje akkor következik el, mikor a takarmány már annyira száraz, hogy a kazalban nem melegszik fel túlságosan. Bármilyen száraz legyen is a széna, a kazalbarakás után fel fog melegedni, ami nem okoz semmi kárt mindaddig, míg a hő 50°-on túl nem emelkedik. Ha azonban ennél jobban felmelegszik, a fehérje emésztőességét károsan befolyásolja, erősebb felmelegedésnél pedig a takarmány megszenesedik és könnyen ki is gyúlhathat. Sokan vannak ugyan a gazdák között, akik a széna önmagától való kigyulladásának lehetőségét kétségbevonják, azonban minden kétséget kizáróan be van bizonyítva, hogyha az igen erősen felmelegedett széna levegőt kap, kigyullad, lánggal ég. Ezt már igen sokszor tapasztalták. Könnyű megérteni, hogy a kazalba milyen óriási meleg keletkezhetik, ha meggondoljuk, hogy a széna rossz hővezető léven, a kellőképpen ki nem száradt állapotban összerakott széna nagyfokú erjedésénél keletkező meleg a kazalban felhalmozódik. A pillangósvirágúak könnyebben felmelegsenek, mint a fűfélék, továbbá minél zsemgőbb a takarmány-növény a kaszálásakor, annál könnyebben felmelegszik. Minél erőteljesebb a talaj, amelyen a takarmányok nőttek és minél korábban kaszáljuk azt, annál több ideig kell szárítani. Vannak esetek azonban, amikor kénytelen a gazda a takarmányt a teljes kiszáradás előtt behordani. Ilyenkor mindent meg kell tenni a kigyulladás megakadályozására. E célból a teljesen ki nem száradt szénát sohasé rakassuk fedél alá, sőt ha lehet, nem is kazalba, hanem boglyákba és pedig jó szellős helyen. Kisebb kazalba rakhatjuk minden veszély nélkül a nedves takarmányt, akkor, ha lécekből készült szellőztetőket ékelünk be a széna közé. Biztonság kedvéért az összerakást követően 1—2 héten át ellenőrizzük a kazal, illetve boglya hőmérsékletét, vagy erre szolgáló hőmérővel, vagy egyszerű vaspálcával s ne várjuk meg, míg a kazal pipálása tesz bennünket figyelmessé, mert akkor már rendszerint nem tudunk segíteni.

Különös öngyilkosok.

Az öngyilkosok egyre sokasodó, szomorú táborában gyakran akadnak elszánt emberek, akik nem a megszokott módon, kötél, mérgepohár vagy revolver útján, vetnek véget életüknek, hanem egészen különös, sokszor megdöbbentő módszereket eszelnek ki és hajtának végre bámulatos hidegvérrel, hogy annál biztosabban elérjék az általuk annyira áhitott síri nyugalmat. Az alábbiakban néhány ilyen rendkívül különös öngyilkossági esetet írunk le.

Öngyilkosság skorpióval.

A kolozsvári Zöldfedelésben — ahogy a Lechner-féle elmegyógyászati klinikát elnevezték — hosszú időn át ápoltak egy előkelő családból való, erdélyi fiatalembert, aki zavarodott kedélyével úgy akart öngyilkosságot elkövetni, hogy a hunyadmegyei Zsilvölggy sziklákat alatt egy csomó skorpiót szedett össze, azonkívül egy fejlett és ép viperát szerzett, hogy ezekkel marassa halálra magát. Aki ismeri, milyen veszedelmes a vipera marása, amely, ha idejében meg nem nyitják és ki nem égetik a sebet, gyors és borzalmas kínok között bekövetkező halált okoz s aki tudja, milyen szörnyű fájdalmat okoz a skorpiócsípés, el tudja képzelni, mit jelent az öngyilkosságnak ez a módja. A szerencsétlen fiatalembertnek a gondos őrzet dacára sikerült végrehajítani tervét, a gyors orvosi segítség azonban megmentette a kígyómárás halálos következményeitől, úgy hogy a skorpiócsípés okozta bőrbetegségen kívül súlyosabb kimenetele nem lett a különös öngyilkossági kísérletnek.

A halálthozó virágillat.

Sokkal poétikusabb egy budapesti elmegyógyintézetben ápolt vidéki tanítónő esete, aki hasonlóan zavart kedélyállapotban otthon a kertben gödröt ásott, belefekküdt s egy félkegyelmű szolgálatnnyal több kosár rózsát és liliomot szórattat magára, hogy a rengeteg virág nehéz szaga őt a túlvilágra szédítse. Mondanunk sem kell, hogy a szegény tanítónőnek semmilyen különösebb baja nem történt, legfeljebb az, hogy környezete orvosi tanácsra őt levegőváltásra az angalföldi intézetbe hozta.

Fantasztikus öngyilkossági kísérletet követett el egy pesti környéki részeges napszámos is, aki ottolt mészbe ugrott, amely oly borzalmas sebeket okozott, hogy a tudós doktorok a boldogtalan napszámost nem tudták megmenteni az életnek.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Egy marosmenti városkában évtizedekkel ezelőtt M. F. századost egy reggel átlőtt fejfel találta a gyakorlóter mellett lévő villájában s a halálos golyó az egyik szemén keresztül hatolt be, a koponya hátsó feléből tenyérnyi darabot kiszakítva és az agyvelőt magával rántva távozott, jélül annak, hogy a löveget dumdumozták. A szobában dulakodás nyoma nem látszott, minden tárgy érintetlen állapotban maradt, a tettes semmit el nem vitt, rablógyilkosság nem történt, mégis, hogy a századost ki gyilkolta meg, biztos nyomot mutatott az, hogy a kapitány privátdienerje eltűnt és a legszigorúbb nyomozás dacára sem a városkában, sem odahaza a falujában hosszú időn keresztül nem találták.

Az öngyilkosság esetét kizárta a szakértő orvosok véleménye, akik úgy találták, hogy a lövés közvetlen közelről, szemtől-szembe, idegen kézről történt, de különben is a halálközeli fegyver egyszerűen eltűnt, a tettes azt magával vitte. A fantasztikus eset rejtélye aztán a privátdiener megkerülésével, akit a környékbeli havasi erdőségben teljesen elvadult állapotban találtak meg, egyszerűen megoldódott. A szerencsétlen tisztiszolga zsebében ugyanis egy levelet találtak, amelyben a százados elbúcsúzott övétől és arra kérte felesleges hatóságát, hogy szolgáját ne bántásák, ő nem követett el büncselekményt, egyszerűen feljebbvalója parancsát követte. Tudniillik a százados nem bízott keze biztonságában és azt a parancsot adta a legénynek, hogy a Manlichert szegezte a szemének és süsse el a töltetlenek hirt fegyvert, latni akarja ugyanis, hogy a privátdiener vajjón tud-e célozni? A tisztiszolga teljesítette is gazdjára parancsát és amikor látta, hogy a százados összeesik, annyira megijedt, hogy a havasi erdőségbe menekült, ahol azóta is bujdoskolt. A dumdum golyóra vonatkozólag a legény nem tudott semmit sem előadni s így valószínű, hogy a löveg elejét a boldogtalan kapitány maga csonkította meg szakszerű módon, hogy minél biztosabb hatása legyen.

A halálos villamosáram.

Különös öngyilkosságot követett el néhány évvel ezelőtt egy ferencvárosi fiatalember aki drótot csavart meztelen testére, aztán felöltözte kiment a villanygyárhoz, ahol a drótkötél két végét feldobta egy magasfeszültségű vezetékre, amely a szerencsétlen embert agyon-sújtotta.

A budapesti törvényszéki orvostani intézet múzeumában egy primitív botpuskát őriznek, amely egyszerű bádögcsőből és a házi tűzhely ajtajának rézfogantyújából készült, amely egy rugóval rácsapható volt a töltésre. Ezt a furcsa szerszámot egy lakatos-legény tákolta össze öngyilkossági céllal s hogy a lövés pillanában maga a lövészerszám is szétrepült, mutatja az, hogy a bádögcső eleje hiányzik s a további részen törések és repedések látszanak. A szerelmes lakatossgéd fejét természetesen teljesen szétrombolta a rettentő lövészám, a botpuska pedig a múzeumba került.

Nem lenne teljes a fantasztikus öngyilkosságokról szóló feljegyzésünk, ha meg nem emlékeznénk ama elkeseredett sekrestyésről aki néhány évvel ezelőtt egy alföldi faluban mozsárágyút helyezett el a földben, aztán ráült és a mozsárt elsütvén, az egkébe repült, hogy visszahulló részzeit alig bírták megtalálni. Ezenkívül azonban se szeri-száma a téboly határán járó különcködő öngyilkosoknak és öngyilkosjelölteknek, akiknek számontartása már, inkább az ideggyógyász, mint a krónikás feladata...

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kerületi gazdagylés Németbolyban.

Az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara június hó 26-án tartotta Hoyos Miksa gróf elnöklete alatt ezévi utolsó kerületi gazdagylését Németbolyban. A gazdagylést megelőzően állatdíjazással egybekapcsolt lókiállítás rendeztek, amelyen a németbolyi kisczardák igen szép küllemi, értékes és törzskönyvezett Nonius kancákat mutattak be. Első díjat nyert Kresz János németbolyi kisczarda; második díjat Werner Ádám németbolyi kisczarda; harmadik díjat pedig Fűrész Ferenc németbolyi kisczarda nyert. A gazdagylést Hoyos Miksa gróf, kamarai elnök nyitotta meg, majd Igaz Béla dr., pécsi kanonok, főrendiházi tag, a Mezőgazdasági Kamara és a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület munkájára lsten áldását kérte. Ezután Asztalos Lajos kamarai főtitkár a kamara multévi működését ismertette, utána pedig Schneider Alajos németbolyi kölcsönegyleti igazgató kérte a Kamara közbenjárását abban az irányban, hogy a tejevizsgáló ellenőrök — mielőtt mintavételüket a kísérleti állomásmnak megküldenék — tartsanak istállópróbat, mert akkor nem adódhatik elő olyan eset, hogy a becsületes termelők ártatlanul megbélyegeztessenek. Kérte a vásártartások engedélyadásának korlátozását is azon indokolás mellett, hogy a sok vásár a gazdát a komoly munkától vonja el. Walter József az aránytalan adóztatás ellen emelt szót; Fűrész Jenő a legelők teljes hiányára, illetőleg a meglévők használhatatlan voltára mutatott rá; Sziebert Károly adórendszerünk egyszerűsítését kérte; Vranza József a mezőgazdasági munkások leszerződésének szabályozását és a munkásoknak a déli vasúton való szállításánál a vasúttól a MÁV-hoz hasonlóan 50%-os kedvezmény megszerzését sürgette. Befejezésül Náray Andor keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiai tanár a ló- és szarvasmarhatenyésztés, valamint a tejtermelés időszéri kérdéseiről tartott igen értékes előadást.

Tanyakongresszus Szentesen.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara tanyai szakosztálya igen nagy érdeklődés mellett tartotta ülését június hó 26-án Kecskeméten Steinecker Ferenc egyetemi tanár elnöklete alatt. A szakosztályi ülésen Gesztelyi Nagy László dr. kamarai igazgató jelentése mellett a tanyai naptár kiadása, továbbá az október első napjaiban Szentesen tartandó tanyakongresszus tárgyainak megbeszélése volt szönyegen. A tanyakongresszust abból az alkalomból rendezi a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, hogy e napokon lesz Szentesen nagyszabású alföldi kiállítás, kultúrnapok és gazdanapok, amelyekbe fog beilleszkedni a tanyakongresszus is. A szakosztály reméli, hogy az itt megtárgyalandó kérdések előbbre fogják vinni a tanyai lakosság mai helyzetét.

A kormányzó látogatása a keszthelyi akadémian.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, mint Festetics Tasziló herceg vendége, két napig tartózkodott Keszthelyen. Ez alkalommal időt szakított magának arra is, hogy fia, ifj. Horthy Miklós, a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia hallgatója kíséretében a gazdasági akadémiaát is meglátogassa. A Kormányzó egyenes kívánságára a látogatás minden külső ünnepség nélkül folyt le. Az akadémia főépülete előtt a tanári kar Sztankovics János akadémiai igazgatóval az élén várta a Kormányzót, majd a tanácsteremben tolmácsolta a tanári kar hódolatát és tiszteletét, megköszönve azt a kitüntetését, melyben az akadémiaát részesítette magas látogatásával és azzal, hogy fiának nevelését és kiképzését épen a keszthelyi akadémia tanári karára bízta. A Kormányzó válaszában elismerését fejezte ki a keszthelyi akadémia és tanári karának működése felett, különösen hangsúlyozva a nép gazdasági oktatásának szükségét, melyből a keszthelyi gazdasági akadémia a tanult gazdák kiképzésével veszi ki részét.

«Legyetek a felebaráti szeretet és a termelő munka vitézei.» Az elmúlt vasárnap folyt le a margitszigeti sporttelepen az idei vitézzé avatás ahagyományos külsőségek között. Az ünnepségen közéletünknek igen sok számottevő tényezője megjelent. Horthy Miklós kormányzó nagyhatású beszéde: intézte az új vitézekhez, akiket arra kért, hogy a fajszeretetet amelyet a harcokban vitézségre váltottak, a napi munkában gyakorolják. Legyenek a felebaráti szeretet és a termelő munka vitézei, de egyben a társadalom békéjének hivatott őrei is. A vasárnap ünnepségen 290 tisztet és 811 legénységi állományú egyént ültött a kormányzó vitézzé. A szertartás után a Ludovika Akadémia növendékei, a vitézek, a cserkészek és a leventék díszmenetben vonultak el Horthy Miklós kormányzó előtt.

A «Vasárnap» ifjú gárdája.

A pinnyédi önkéntes tűzoltótestület műkedvelői a «Süt a nap» című színmű szerepeiben.

Byrd amerikai kapitány negyedmagával átrepülte az Óceánt. Byrd amerikai kapitány *Acosta, Balchon és Neville* nevű társaival követte *Lindbergh és Chamberlin* példáját és a mult héten Newyorkból elindulva, átrepülte az Óceánt. Byrd az egész úton rádió segítségével összeköttetésben volt a szárazfölddel és így Párizsban tudták, mikor kell megérkeznie. Éjjel 12 óra felé várták a bátor repülőt, aki azonban nem érkezett meg, bár Anglia felett is elrepült már. Éjjel előtt *segélytérő jeleket vettek fel a rádióállomások*, majd ezek is elmaradtak. Byrd kapitány ugyanis a sötét éjszakákban *eltévesztette az utat, órákig keringett Franciaország felett, majd ismét a tenger felé vette útját, azután pedig a hajnali órákban benzinhiány miatt kénytelen volt a La Manche-csatornában leszállni.* A repülőgépen volt egy gummicsonak is, amit idejében készenlétebe helyeztek és ennek segítségével jutottak partra. A repülőgépet halászok vontatták ki. Byrd és társai Ver Sur Merből, ahol partot értek, vonaton mentek Párizsba, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták őket. Byrd állítólag visszafelé is repülőgépen akarja megtenni az utat, más hírek szerint Párizsból Ázsiába akar repülni.

József Ferenc dr. kir. herceg nyitotta meg a rákospalotai kiállítást. A Budapest szomszédságában gyorsan fejlődő Rákospalota város és a Faluszövetség impozáns méretű gazdasági, ipari és kulturális kiállítását nagyszámú közönség jelenlétében dr. Cserba Elemér polgármester üdvözlő szavaira dr. József Ferenc kir. herceg nyitotta meg s előzőleg dr. Bodor Antal, a Faluszövetség igazgatója, beszélt a falu és a város gazdasági és kulturális egymásrautaltságáról s együttműködésének jelentőségéről. József Ferenc kir. herceg a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a kiállításnak négy épületben elhelyezett változatos, gazdag anyagáról. A tizenhat szakcsoport közül különösen kiemelkedik a rákospalotai művészek kiállítása, az iparművészeti és kézműiparosok, a mérészek, az iskolák és a gazdakör, valamint az istváneltki fóműhely és a vadászat csoportja, az Országos Stefánia Szövetség anya- és csecsemővédelmi termeiben a tanulságos anya- és csecsemővédelmi rész. A kiállításai kapcsolatban egész sereg ünnepség volt, így 3-án gazdanap, állatdíjazás. Ugyancsak 3-án a Stefánia Szövetség csecsemődíjazása, 5-én és 7-én a dalárdák versenye, 9-én a cserkészek, 10-én a leventék napja és tűzoltógyakorlat folyt le; 3-án és 6-án este pedig a régi magyar táncok versenyének bemutató előadása volt. A Rákospalotán elsősorban rendezett impozáns kiállítás és a kapcsolatos kultúrűnnepségek szervezésében dr. Cserba Elemér polgármester, elnök és Székely László tanár irányítása mellett a város és környéke minden intézménye és vezető embere lelkesen működött közre.

Kinevezték az Országos Gazdasági Szociálpolitikai Tanács tagjait. Mayer János földművelésügyi miniszter kinevezte az Országos Gazdasági Szociálpolitikai Tanács tagjait. A tanácsban helyet foglalnak többek között *Bajthay Mihály*, a Faluszövetség ügyvezető-igazgatója, *Buday Barna*, az OMGE igazgatója, ifj. *Mészáros István* és *Sámik József* felsőházi tagok, a minisztériumok képviselői s más gazdasági és szociálpolitikai ügyekben jártas szakteknitvények. A tanács elnöke *Mayer Károly* földművelésügyi államtitkár. Mayer János miniszter meglehangú köszönőlevelet intézett *Schandl Károly* államtitkárhoz, aki az országos gazdasági szociálpolitikai bizottság elnöki tisztségét éveken keresztül nagy ügybuzgalommal és körültekintéssel töltötte be. Ez a bizottság a tanács felállításával megszűnt. A tanácsban a gazdasági munkásokat *Mészáros István*, a kiszgádkat pedig *Sámik József* képviseli.

A legjobban gazdálkodó komárommegyei földhözjuttatott megajándékozása. *Eszterházy Móric* gróf nagybirtokos 100 métermáza búzát ajánlott fel azoknak a komárommegyei kiszgádknak, akik a földreform során most jutottak földhöz s ezen a legszebb eredménnyel gazdálkodtak. A földhözjuttatottak közül számosan pályáztak a kitűzött jutalmakra. A bírálóbizottság az első díjjal *Szalay Ferenc nagyigmándi* kiszgádkat tüntette ki. *Mayer János* földművelésügyi miniszter meglehangú levélben közönte meg *Eszterházy Móric* grófnak, hogy bőkezű ajándékával segített az új birtokosok gazdálkodásának színvonalát emelni.

Egy kórházi beteg vérengzése. Az egyik németországi kórházban egy *Gerster* nevű szállítómunkás-beteg hirtelen elmezavarában revolverrel támadta meg az ápolónöket, akik közül a főnőknőt megölte. A helyszínre siető *Geiger* rendőrtisztviselőt is súlyosan megebesítette a dühöngő beteg, aki végül maga ellen fordította a fegyvert, azonban csak könnyebb sérülést szenvedett. Nagyobb rendőri készültség tudta csak ártalmatlanná tenni a szerencsétlen örültet.

Hús zalai gazdakör egyhangúlag belépett a Faluszövetségbe. Június 28-án járási értekezletre gyűltek össze *Pacsán* a járás falvainak vezetői, melyen a Faluszövetség képviselőtében dr. *Szekerés László* főtitkár is megjelent. *Kölcsey-Kende Péter* főszolgabíró bevezető szavai után *Szekerés László* tartott nagy tetszéssel fogadott értékes előadást a falufeljesztés időszéri kérdéseiről. Beszédében kiemelte, hogy eredményes falusi kultúrunka csakis akkor lehetséges, ha megfelelő helyiség áll a nép rendelkezésére. Ezért tesz felbecsülhetetlen szolgálatokat a Faluszövetség a magyar kultúrának akkor, amikor igyekszik minden községben kultúrhatást létesíteni és ehhez a szükséges anyagi eszközöket előteremteni. *Kölcsey-Kende Péter* főszolgabíró azt hangsúlyozta, hogy Zala vármegyének elhanyagolt falvai részére szükséges kultúrunka a pacsai járásból kell, hogy kiinduljon. Az elhangzott felszólalások után a megjelent községi vezetők által képviselt hús gazdakör jelentette be a Faluszövetséghez való csatlakozását. A pacsai járás lelkes vezetőinek munkáját igazolja az is, hogy a kiszgádk vetőmagjának tisztítása és a termelt gabonaméteknék exportképessé tételére közösen beszerettek egy nagyobb szabású selector vetőmag tisztítógépet. Az értekezleten a járásból megjelentek: *Török Gyula* pacsai, *Kovács Béla* hahóti, *Kovács József* zalaszabari, *Galadaltis Lajos* dióskáli, *Miskik János* nagyrudai, *Winkler Márton* zalaapáti, *vitéz Pethő István* szentpéterúri, *Zumbólk János* nagykapornaki, *Kovács Sándor* orosztonyi, *Vuk János* felsőrajki, *Bogyay Kálmán* zalaszentmihályi és *Toppler György* búcsúszentlászlói főjegyzők.

Hasbalótte a betörő a köorvost, aki tettenérte őt. A zalamegyei *Búcsúszentlászlón* a mult vasárnap éjszaka *Tóth József* kereskedő házában betörők jártak. Ezt észrevette az arra haladó *Vlasits József* köorvos, aki ráijesztett a betörőkre. Ezeknek egyike menekülés közben rálőtt a köorvosra, aki haslövést kapott és összeesett. A csendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben és sikerült is a tetteseket *Vargha István* és egy fiatalokú nemesheti lakos személyében elfogni.

Miniszterileg előírt cséplési

KÖTSZERLÁDA (mentőszekrény)

legprimább békekivitelben, hatósági ellenőrzés folytán sürgősen beszerzendő, ára 50.— pengő. Előttünk ismeretlen rendelőknek csak előleggel és utánvétellel szállítunk.

Szállítja a közismert szaküzlet:

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST,

VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 53.

(Alapítva: 1884.) (Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Rügyfakasztó tavasz idején...

Rügyfakasztó tavasz idején
Valakit várok én
S elmélázok a szép harmónián,
Mely dalol szám rejtekén.

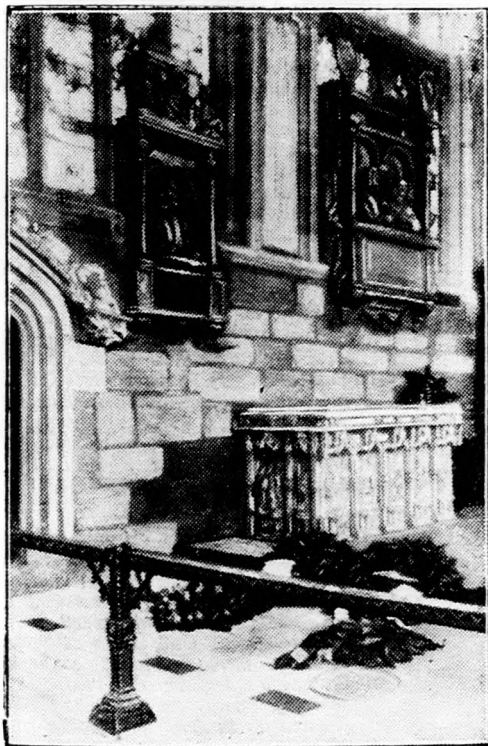
Rügyfakasztó tavasz idején
Szívem lángoló dobog,
Ilyenkor felsír telkem is
És hazámra gondolok.

Vajh! mit hoz az új tavasz?
Borut, bút, feledést?
Virágot nyíló szép tavasz
Hoz nekünk reményt!

Németh Lajos (Galambok).

Zamárdiban a villámcsapás megölt két embert. Zamárdiban a múlt hétfőn becsapott a villám Fehér Mihály gazda házába, amely lángba borult. A gazda ki akarta menteni a házból értéke- sebb holmijait, de a füsttől elvesztette eszméletét, összeesett és a lángok martaléka lett. Ugyanekkor a villám becsapott egy cigánykunyhóba is és a benne lakó cigányt halálra sújtotta.

Debrétén és környékén hatalmas szélvihar pusztított. Június hó 19-én este tizenegy órakor borzasztó szélvihar támadt Debréte községre és környékére. A községben igen sok házról letépte a szél a cserepeket, sőt egész tetőket is és néhány épületet teljesen romba döntött. Az utak mentén álló kőkereszteket kidöntötte az orkán és a falu mellett elterülő erdőből több száz darab fát kicsavart és derékban ketté tört a vihar rettenetes ereje. Szerencsére emberéletben nem esett kár. (Beküldte Rencsicsovszky István Debrétéről).

A stratfordi sír rejtélye.

A világ legnagyobb drámaírója: az angol Shakespeare, aki a legcsodálatosabb alkotásokkal ajándékozta meg az emberiséget, 1616-ban halt meg Stratford városában és az ottani templomban temették el. Az angol tudományos világot azonban már régóta foglalkoztatja az a kérdés, vajjon a szarkofágban valóban Shakespeare hamvai pihennek-e? Háromszáz éve költözött el a földről a lángesz költő, de halála óta még sohasem nyitották fel koporsóját. 1821-ben néhány orvos engedélyt kért a sír felbontására, de a papság közbelépésére megihusult a terv. Negyven évvel később a városka tanácsa szintén elutasított hasonló kérést. Most egy hírneves angol tudós akar világosságot deríteni a stratfordi sír rejtélyére. Beszédében és cikkeiben igyekszik meggyőzni a közvéleményt arról, hogy a sír felnyitása nem sérti a kegyeletet. Nagy kérdés azonban, hogy sikerül-e meggyőznie a hivatalos köröket szándékának helyességéről?

Ambrózy Migazzi István grófot elítélték Mikes püspök megrágalmazása miatt. Mikes Janos gróf szombathelyi püspök rá-galmazás miatt pert indított Ambrózy Migazzi István gróf ellen. Az ügyet most tárgyalta a veszprémi járásbíró, amely Ambrózy Migazzi grófot egy-hónapi fogházra és 160 pengő pénzbüntetésre ítélte el, a büntetés végrehajtását azonban három évi prób időre felfüggesztette.

Hadgyakorlat és töl-tényekkel. Az oláh hadgyakorlatok során Kise-new közelében két csapatnak színleges támadást kellett volna egymással szemben végrehajtani. Eddig ismeretlen okokból a két csapat vaktöltés helyett ésszel lövöldözött egymásra, úgy hogy mintegy 20 katona megsebesült.

Akik nem ismernek udvariasságot, csak kötelességet. Két pénzügyőr tavaly júniusban Szücs Péter Deák-téri gyógyszer-tárában az adóbevallási könyveket vizsgálta át. Munkájuk végzetével a gyógyszerész a polcra le-emelve egy likőrös üveget, megkinálta a pénzügyöröket. Ezek felhajtották a finom likőrt és azután el-távoztak. Most azután Szücs Péter egy végzést kapott, amely szerint a pénzügyőrök feljelentése alapján tiltott ital-mérés címén 10.200 pengő pénzbüntetéssel sújtotta őt. Természetesen a gyógyszerész meg-felelőre az ítéletet.

A nagyobb vidéki városokból repülőgépeken is fel lehet hozatni a betegeket Budapestre. A budapesti Önkéntes Mentő-egyesület szerződést kötött a Légiforgalmi Részvénytársasággal abban az irányban, hogy a nagyobb vidéki városokból betegszállító járatokat indítsanak a fővárosba. Ezek a különleges berendezésű repülőgépek már elkészültek és júliusban megkezdik a betegek szállítását. A betegszállítás olyan esetekben, amikor a beteg vagyon-talan, önköltségi áron fog történni. Egyelőre Székesfehérvárról, Miskolcra, Szegedről és Szombathelyről lehet szállítani Budapestre, de rövidesen bekapcsolják a forgalomba Debrecent és Pécsét is.

Hajnalhasadás...

Köröskörül hasad a sötét égbolt, fények cikáznak át az öltözött feleken, — derengeni kezd már — a magyar igazságnak. Összeszorított fogakkal, elfojtott kínval, de soha nem szünő bizodalommal vártuk a nagy magyar hajnalhasadást, szenvedéseink között is büszke daccal követeltük igazunk elismerését, az igazságtalanság megszüntetését. S végre észrevettük nemcsak szenvedésünket s az ellenünk elkövetett bünt. Nem mi követeljük, Európa követeli a békereviziót. Mi csak várjuk s elvárjuk, hogy Európa jóvátegye, amit ellenünk vétett. Őszinte magyar szívünk hálás az érettünk világga kiállt segítő szőért, a felénk nyújtó kézzért, amelyet büszke magyar szeretettel megszorítottunk, de meg nem csókolunk. Örülünk a világsajtó «magyar cikkeinek», de nem alázko-dunk meg s nem alázisnaként fogadjuk a nekünk ajándékozott reményt. Ehhez nekünk jogunk van, örök, elidegeníthetetlen jogunk: Árpád apánk óta, ezer esztendő szenvedései, küzdelmei jogán. Anglia ma nyíltan mellettünk van, egyre hangosabban követeli a trianoni béke revizióját. Mi ezt úgy tekintjük, hogy az angol közvélemény tudatára ébredt annak, amit ellenünk vétett és jóvá akarja tenni a büntét. Ezt a jövátételt nemcsak mi követeljük, ezt követeli az angol becület is, amely eddig is mindig méltó volt a csodálatra.

Újfajta sport.

Kitűnően fejleszt az izmokat, de nagy ügyességet igényel. A két kerék vasból készül.

Kitűnően fejleszt az izmokat, de nagy ügyességet igényel. A két kerék vasból készül.

Álomtalan éjjel.

Sétálgatok a faluban, Sétálgatok a faluban,
Síri csend ül mindenütt a tájon, Elszorul a szívem bánatomban,
Boldog álmat sző mindenki, Söhajgatok, eszembe jut:
Engem kerül egyedül az álom. Valamikor én is boldog voltam!
Léhálokdom a falumban, Kinyílik a rácsosablak,
Végig, utcahosszat, Hej, de már hiába!
Egyre lesem, kinyílik-e Eltemették... Nem néz ki rajt!
Egy rácsos kisablak? Falum legszebb lánya...

Mentes István (Lentiszombathely)

A banános ládában mérges kigyó érkezett Londonba. London egyik parkjában egy hatalmas kigyót találtak, amelyet csak nagy küzdelem után sikerült megölni. A szakértők megállapították, hogy a kigyó Nyugatindia legveszedelmesebb mérges kigyófajtajához tartozik. A nyomozás szerint a kigyó banános ládában érkezett Angliába, ahol szerencsére minden baj nélkül sikerült elpusztítani.

A jóévtágyú tőzsdeügynök. A tőzsdének egyik igen jóévtágyú ügynöke a napokban a bőséges villásreggeli elfogyasztása után fogadást kötött, hogy még 28 zsemle be tud vágni. A fogadást ugyan nem ment nagy összegbe, csupán a 28 zsemlye árába, de a kíváncsiak annál nagyobb tétbe fogadtak. Az ügynök a tizenkettedik zsemle után csillogó szemekkel állapította meg, hogy kezd jóllakni, de amikor a tizennyolcadikat is legyőmőszölte, szeme kidülledt és kijelentette, hogy — elég volt, a fogadást elvesztette. A bámszkdokó dühösen néztek kollégájukra, akin 28 zsemle is ki tudott fogni s ez a gyengeévtágyúság nekik a fogadások miatt igen sokba került.

Tizennyolc nőt fojtott meg a kanadai gorillaember. A kanadai Winnipegeben elfogtak egy embert, akit mindenki mint „gorillaembert” ismert. A gorillaembert azzal vádolták, hogy mintegy húsz nő életét oltotta ki. A gyilkos 18 nő megfojtását vallotta be. Elretentő rútsága gorillához tette hasonlóvá és mégis sikerült áldozatainak bizalmába férkőznie, akiket azután egy alkalmas pillanatban megfojtott. Kétségtelen, hogy az őrülségnek valamilyen neme készítette a tömeggyilkosságra. Amikor egy városban gyilkosságot követett el, tovább ment, más városban keresett áldozatot és így a rendőrség csak hosszas üldözés után tudta elfogni. A gorillaember rövidesen esküdttörőszék elé kerül.

Japán táncosművész.

A messzi keleten fekvő Japán rendkívül fejlődő népe a művészetek terén is mérőföldes csizmakkal tör előre. A japán énekesnők, táncművészek és színészek között máris sokan vannak, akik joggal helyet foglalhatnak a világ nagy művészeinek sorában. Képünk Toski Komorit, a tokiói császári Operaház táncművészt ábrázolja, két érdekes táncmozdulatban. A kiváló művész mostanában Németországban aratja a megérdemelt babért.

Előfizetési felhívás!

Fölkérjük mindazokat, kiknek előfizetése július hó 15-én lejár, hogy az előfizetési díjat a csatolt befizetési lap felhasználásával megküldeni szíveskedjenek, nehogy ennek hiányában a lap küldésében fennakadás álljon elő.

Előfizetési díjak:

Negyedévre	1 pengő 28 fillér
Félévre	2 „ 48 „
Egész évre	4 „ 96 „

Mutatványszámot ingyen küld a

Vasárnap kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-u. 10. sz.

Három kultúrház épült a csornai járásban. Július hó 1-én tartották szokásos értekezletüket Csonra járás községi jegyzői, Havas Béla dr. főszolgabíró megnyitó szavai után Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, tartott nagy tetszéstől kísért értékes előadást a falvak kulturális fejlesztésének új problémáiról. Különösen kiemelte a csornai járás vezetőinek lelkes és eredményes munkásságát a falusi kultúr munka terén. A járás vezetői az illető községek vezetőinek és lakosainak megértő támogatása mellett teljesen önjerejükől, minden állami támogatás nélkül, három nagyobb-szabású kultúrházat építettek a lakosság áldozatkészségéből. Végül bejelentette, hogy a Faluszövetség a járás összes községeit teljesen díjmentesen könyvekkel fogja ellátni. A gyűlésen megjelentek Ujj József gazd. felügyelő, Borsics Sándor parádi, Pödör István csornai, László József dőri, Kontor Ferenc rábapardányi, Szili István szanyi, Tóth István szili, Sadghy János rábacsanaki, Király János bogyoszlói, Óváry Géza bősárkányi, Lukinics Péter magyarkeresztúri, Szutter Zoltán rábaszovati, Németh József rábatamási és Tűzy Ede szilsárkányi főjegyzők.

Népfőiskolák fejlesztése a rétsági járási értekezleten. Június 30-án tartották értekezletüket Rétságon a járás községi vezetői Baranyi Tibor főszolgabíró és dr. Helényi Rezső szolgabíró vezetése alatt. Dr. Helényi Rezső bevezető előadásában a járás községeinek gazdasági, kulturális és szociális állapotairól adott tanulságos képet. Dr. Szekeres László, a Faluszövetség főtitkára, tartott ezután hosszabb előadást a falu kulturális életének megszervezéséről. Hangzottatta a népművelési tanfolyamok és népfőiskolák felállításának szükségességét, melyeknek jelentősége felbecsülhetetlen a magyar kultúra fejlesztése szempontjából. A nagy tetszéssel fogadott, értékes előadás után többen szólaltak hozzá az előadáshoz s a felszólalók mindegyike a Faluszövetség, mint a falvak legnagyobb érdekképviseleti szervének támogatását kérte a járás községeiben eddig is szép eredményeket felmutató kulturális munkához. Az értekezleten megjelentek:

Zboray Bertalan gazd. felügyelő, Bory László (Nógrád), Balog János (Nőtincs), Kliment Lajos (Diósjenő), Scheda László (Penc), Stiblí István (Romhány), Pozsár István (Kétdobony), László Miklós (Nagyoroszi), Szkladányi Béla (Tereske), Kovács Pál (Alsópetény), Krause István (Keszeg), Kaszás Kálmán (Borsosberény), Laczkovits Imre (Rád), Uzsák József és Kákó József (Rétság).

Drámák a levegőben.

A mai nemzedék írói új területet aknázhatalnak ki: a levegőt. Emberöltő sem mult el, hogy az első repülőgép a levegőbe szökött s azóta mennyi izgalmas dráma játszódott le a meghédított levegőben. Csak a legutóbb végbement repülések is mennyi alkalmat adnak az író-ember számára, hogy témát merítsen! A fiatalos könnyelműséggel, egyedül Európába induló Lindbergh borzalmasan magányos éjszakája az óceánfeletti hóviharban, Chamberlin torkotégei szomszomsága, Byrd kapitányának szörnyű bizonytalansága, a levegőben eltévedt ember rettentő elhagyatottsága s mind mögött Nungesser és Coli ismeretlen végzete, — új és új hősköltelemények, modern drámák tárgyát képezhetné. S mennyi izgalmas, rémes és véres drámát tartogat még a mérhetetlen levegőceán! Vajjon lesz-e miltó dalosa, trója, művésze ezeknek a fejünk felett lejtő dráma tragédiáknak? A tragikus hősök megvannak: a levegőbe szárnyalt emberek, most már csak művészek kellene, akik az új korszak új úttörőjének, a repülő embernek drámáját megírják.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélő-gépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb híruk. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

Levente és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Táplálékfelvétel a bőrön keresztül.

Igen súlyos betegeknek végzett kísérletek, akik már napokon át folytonosan kihányták a felvett legkisebb táplálékot is, arra a meglepő eredményre vezették rá a kutatókat, hogy bizonyos ideig az emberi szervezetet a bőrön át is lehet látni táplálékkal. Rájöttek ugyanis, hogy ha a bőrt zsírral bedörzsölik, a többszöri bedörzsölés igen nagy mértékben növeli a bőr átteresztőképességét és ilyen módon napi négy-ötzöri bedörzsölés segítségével sikerült a betegek testébe mintegy 250 gramm olívaolajat és más zsírnemű anyagokat a bőrön át bejuttatni. Két német orvos már egy készítményt is állított elő, amely a legfontosabb tápanyagokat juttatja be bedörzsölés útján az emberi testbe. Ilyen módon már a legsúlyosabb betegeket is sikerült bizonyos ideig táplálékkal ellátni. Hogy az ilyen módon felvett táplálék tényleg bejut a gyomorba, azt bizonyítja az a körülmény, hogy az meg is emésztődik és az anyagcsere, ami már a táplálékfelvétel hiányában szünetelt, újra megindul.

A legmagasabb drótnélküli telegráfállomás.

A modern technikának egyik főtörekvése a drótnélküli telegráf folytonos tökéletesítése, amivel minden térbeli távolságot, minden természeti akadályt legyőz. Ennek a folytonos előrehaladásnak nagyszerű példája a Pic du Midi-ben felállított telegráf-állomás, amely 2877 m magasban is összeköttetést tud teremteni a távolfekvő helyek között. Ily módon a hegycsúcsok magasain észlelt megfigyeléseket azonnal továbbítani tudják; s a telegráf-drótok kiküszöbölésével a folytonos összeköttetés még akkor sem szűnik meg, ha a gyakori havazás és lavinaomlás különben lehetetlenné tenné a messzebb fekvő helyekkel való közlekedést.

Kutatás a tenger mélyének titkai után.

Az utóbbi időben divatba jöttek a mélytengeri tudományos és kincskereső expedíciók. Mélyvízi búvárok elsüllyedt hajók kincseit keresik a tenger fenekén; tudósok a tengerfenék növényi és állati életét tanulmányozzák, mozi felvételeket készítenek a tenger mélyén, egyszerűen a tenger titkai egyre növekvő mértékben kérnek részt az emberi érdeklődésből. Egy Hans Hartmann nevű német származású amerikai feltaláló a «rendezője» ezeknek a mélytengeri kutatásoknak. Hartmann egy különleges búvár-harangot készített, amelyben már tíz évvel ezelőtt ember nem járta mélységekre ereszkedett alá és tett megfigyeléseket. Legutóbb állítólag 20.000 láb mélységig ment el Hartmann, de a legendás Atlantis helyén is le akar ereszkedni, ahol a tenger mélysége 25.000 láb. A Hartmann vezetése alatt álló expedíció a nápolyi öbölben 5000 láb mélységben egy elsüllyedt város romjait keresi, amelyből gazdag ókori leleteket remélnék felszínre hozni. Az expedícióban van egy amerikai újságíró is, aki egyik bűvára a társaságnak.

Mérges gázok hatása a rovarokra.

Az utóbbi időben sokat kísérleteznek azzal, miképpen lehetne a kártékony rovarokat és gombákat oly módon kiirtani, hogy csak ezek a kártékony szervezetek pusztuljanak el, anélkül azonban, hogy az emberre, vagy például melegvázi növényekre mérgező hatással lennének. Különösen a háborúban használt mérges gázokkal kísérleteztek, de ezeknek a gázoknak az volt a hátránya, hogy mérgező hatással voltak az emberre is. A megvizsgált gázok közül erre a célra a legalkalmasabbnak bizonyult a cianchlorid és a chloropicrin. Ezek a gázok biztos hatású ölszerek a rovarokra és viszont az emberi szervezetre hatástalanok. Ezeket a gázokat legújában már a gyakorlatban is használják.

Hol terem a legtöbb rizs?

A rizs, mint fontos táplálék, évről-évre nagyobb szerepet tölt be a világgazdaságban s különösen az utolsó években hódított meg nagy területeket, úgyhogy a háború befejezése óta a rizzsel bevetett terület mintegy 16%-kal növekedett. Az elmúlt 1925—26. években az egész világon 800.000 métermázsra volt a világ rizstermése. Ebből az óriási mennyiségből az orosz-lánrészt Indiára jut, mégpedig az angol gyarmatokra, ahol az egész világ rizstermésének több mint a fele terem, 474 ezer métermázsra. Utána következnek a japáni szigetek 146 ezer métermázsra termeléssel, harmadik helyen pedig Indokína áll 57 ezer métermázsával. Az európai államok meglehetősen elmaradtak rizstermelés szempontjából, mert hiszen sem a talaj, sem a klíma nem alkalmas erre a célra a legtöbb helyen s ezért itt az 1925. évben mindössze csak kilenc ezer métermázsra rizs termett.

OLVASSA EL EZT A PÁR SORT!

Úgy ahogy minden háziasszonynak megvan a varrógépe, épen úgy nincs messze az az idő, mikor minden embernek meg lesz az írógépe. Ez természetes is, mert a géppel írt munka amellet, hogy gyorsabb, sokkal szebb és nívósabb is. A sorok egyenletesek, a betűk szépek, tökéletesek. A munka szépsége nem függ attól, hogy az illető évtizedes iskolai tanulmányt folytatott-e. Egy ilyen gép az

AEG MIGNON IRÓGÉP

mely a tömegek írógépe. A csendőrségnél 1000 darab állandó használatban, tanítók, lelkészek, jegyzők, postások szintén 1000 db-ot használnak, iparosok és kereskedők több mint 2000 db-ot használnak csupán Magyarországon. — Ár 176.— pengő + 2%-os forgalmi adó, mely összeg havi 16.— pengős részletben fizethető. — Kérjen díjtalan bemutatást minden kötelezettség nélkül

AEG UMV IRÓGÉP-OSZTÁLYA BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 29.

TANÁCSADÓ

Hibaigazítás. Multheti, 26-ik számunkban, a 2322. számú előfizetőnek arra a kérdésére, hogy jogában áll-e a jegyzőnek az östermelői igazolvány kiállításáért díjat szedni, azt feleltük, hogy a jegyző ezért nem kérhet pénzt. Illetékes oldalról azt a felvilágosítást kaptuk, hogy feleletünk téves volt. Tudniillik rendelet van arra, hogy a jegyzők az östermelői bizonyítványokért egy pengő szedhetnek. Csakis ott nem szedhet díjat a jegyző, ahol körzeti adóhivatal működik.

Kérdés. 1925-ben betettem a Postatakarékpénztárba 200 koronát, valorizálják-e ezt? (I. I., Zabar.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Hol helyezhetném el jó zenei tehetségű, hadiárva nevelt gyermekemet? (H. J., Kúnhegyes.) — **Felelet.** Tessék a székesfehérvári Ottokar-haaiárvaházhoz fordulni.

Kérdés. Tehenim tejének nincsen jóle, mit kell vele tennem? (S. P., Tép.) — **Felelet.** A tej rossz főződésének valódi okával még a szaktudósok sincsenek tisztában. E tejhibát észlelni szoktak olyan teheneknél, melyek nemskóra elapadnak (öreg fejűsök) vagy akkor, ha a tehenek sok répát vagy burgonyamoslékot fogyasztanak, esetleg tavasszal, a zöldre való áttérés idején. Egyes búvárok baktériumokban keresik az okot. Így csak azt ajánlhatjuk, hogy próbálja meg a tejesevényeket fertőtleníteni forró (2–3%-os) szódaoldattal. Ha előbb nem ilyen volt a tehen teje, akkor valószínűleg rövid időn belül magától is elmúlik a tejhibája, ha a tehen frissfejs lesz, vagy más takarmányt kap.

Kérdés. Mi az oka a libák rekedtségének és hogyan gyógyítható ez? (J. J., Bodrogkeresztúr.) — **Felelet.** Ha a libák közérzete és étvágya jó, akkor talán csak náthájuk van, vagy legfeljebb torkukban férgek. Ezt meg kellene állapítani, miért is jó lesz őket állatorvosnak megmutatni.

Kérdés. Gyümölcsjaim tövén úgynevezett csótagok nőnek, hiába nyeselem le. Mit tegyek ellenük? (K. J., Soly.) — **Felelet.** A gyökérhajtások alapos eltávolítása a fontos itt. A fa tövéből a földet ki kell bontani, hogy a gyökerekhez jól hozzáférhessünk. A vadhajtásokat töben kell levágni, éles késsel, úgy mélyen, úgy hogy a vessző alapjánál levő gyűrűs megvastagodást is kivágjuk, a keletkezett sebet pedig fakátránnyal bekenjük.

Kérdés. Hogyan lehet házilag készíteni ojtóviaszt? (L. R., Ürm.) — **Felelet.** A hidegen folyó Lucas-féle ojtóviaszt a következőképpen készítjük: 2 kg. fenyőgyantát felolvasztunk s bele 1 kg. viaszt, 70 gr. lenmagolajat és 280 gr. 90%-os szeszt teszünk, ezt gyenge tűz felett összeolvasztjuk és egy bádogedényben légmentesen elzárjuk. Ojtáshoz egy kisebb bádogba teszünk át egy napra valót, melybe egy keresztülzúrt és esettelt ellátott parafadugasz illik. Ha idővel meg talán keményedni, gyenge tűz felett felmelegítve, szeszt öntünk hozzá. A melegen folyó ojtóviaszt azért nem tanácsos használni, mert sokszor, ha a kellőnél melegebb állapotban kenjük az ojtásra, összegejtjük a sejteket. Jó viaszt készít és szállít: Katona József gyógyszerész Kecskeméten.

Kérdés. Tehenem erősen köhög, mi lehet az oka? (J. J., Mikóháza.) — **Felelet.** A tehen köhögésének sokféle oka lehet: gégehurut, hörgőhurut, tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás, gümőkór. Az orvoslás az előidéző ok szerint változik. Ezért vizsgálat nélkül nem lehet orvosságot ajánlani. Vizsgálta meg egy állatorvossal. Más nem tanácsolhatunk.

Kérdés. Mennyit ér az 1923 március 1-i 262.000 korona és az 1921 szeptember 17-i 80.000 korona? (Sz. L., Pincehely.) — **Felelet.** A 262.000 korona mai értéke 224.28 P., a 80.000 koronáé 364.23 P.

Kérdés. Hová forduljak hosszulejratú kölcsönért? (K. G., Kalocsa.) — **Felelet.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet fiókjához, vagy az Altruista Bankhoz (Budapest, V., Nádor-utca 32.).

Kérdés. Kit vesznek fel a budapesti katonatiszti iskolába? (T. A., Emőd.) — **Felelet.** A budapesti m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába érettségizett ifjakat vesznek fel. A felvételt az akadémia igazgatóságához kell fordulni. (Budapest, IX., Üllői-út).

Kérdés. Mikor kezdődnek az erdőőri vizsgák? (K. J., Egyházaskesző.) — **Felelet.** A felvételi vizsgálatok ez év szeptemberében, a tanfolyami vizsgák pedig az iskolai évek végétől.

Kérdés. Hogyan lehet Nyugatmagyarországba menni? (T. J., Surd.) — **Felelet.** Útlevéllel, az útlevéllel pedig az alispáni hivatal útján kaphatja meg; ezt azután láttamoztatni kell az osztrák konzulátuson (Budapest, V., Akadémia-utca 17.).

Kérdés. Házamat eddig bérebeadtam, most saját kezelésbe vettem, a magas adó miatt kérvényt adtam be az adóhivatalhoz, várható engedélyt? (N. J., Kistengelic.) — **Felelet.** A házadókulcsa községekben a bérebe nem adott házaknál a haszonérték 15%-a. Ha a haszonérték és így a házadó sérelmesen állapították meg, akkor a házadó ellen a fizetési meghagyás kézbesítése után majd fellebbezést kell benyújtani az adóhivatalhoz. Hogy ennek lesz-e eredménye, az attól függ, meg tudja-e kellőképpen — főleg a többi hasonló házzal való összehasonlítás útján — indokolni, hogy a házadó tényleg sérelmes.

Kérdés. 1. A 25 éves szolgálati tüzoltó-érmet díjmentesen adományozzák-e? 2. Viselheti-e a tüzoltó a 20 éves szolgálati érmet a 25 évessel egyszerre? (7015. sz. előjizető.) — **Felelet.** 1. Díjmentesen, 2. Viselheti.

Kérdés. Hogyan lehet valaki rendőrtiszt? (S. E., Kiskúnhalas.) — **Felelet.** Középiskolai érettségi és az egyetem jogi fakultásának elvégzése után lehet csak a m. kir. államrendőrség fogalmazói karába lépni. A felügyelői (csapattiszt) karba való felvétellel ugyancsak érettségi vizsga kell és a rendőrtiszt tanfolyam elvégzése.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. L., Jászberény. A kérdézt lap szerkesztősége Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. szám alatt van. — K. L., Biharerderecske. Tréfája jó. — Sz. B., Mikóháza. Tréfája jó. — V. J., Melykút. Rejtvényeiből válogatunk. — H. L., Lengyeltóti. A képrejtvény rendkívül könnyű, a másik már megjelent a «Vasárnap»-ban. Most kérünk. — L. J., Putnok. Válogatunk belőlük. — R. J., Debréte. Rejtvénye jó; egyik tréfa közölhető. — B. P., Torma-földe. Fogadják legszívesebben köszönetünket elismerő soraiért és jóleső ígéreterért. Ha olvasóink támogatnak bennünket becsület munkánkban, mindig többet, jobbat és szebbet nyújthatunk nekik. Rejtvényeiből közölni fogunk. Versére később küldünk választ. — J. S., Kissolt. Válogatunk belőlük. — H. M., Mőcsa. Rejtvényeiből és tréfaiból közölni fogunk. — B. A., Kismajsa. Tréfája jó. — G. G., Jászfényszaru. Az első bevált. — H. D. J., Füzesgyarmat. Versei szépek, nemes gondolatait ügyesen fejezi ki, de az ilyenfajta versekkel annyira el vagyunk halmozva, hogy ezeket — sajnálatunkra — nem közölhetjük. — D. D., Biharnagybajom. Versét, ha jó volna, sem közölhetnők, mert nem írta meg a nevét. Miért ez a bizalmatlanság? — U. M. Tatabánya. «A búcsúzó napja» című verse nem közölhető. Nén őszinte érzésből született, ez megérzik rajta. Miért nem ír arról, amit igazán átélt, valóban érez? Mindig hiba a belső őszinteség hiánya. — H. V. L., Kincsháza. Most beküldött versei nem közölhetők. Önben van költői érzés, ez azonban arra is kötelezte, hogy csak akkor írjon verset, amikor belső szükségét éri. A vers akkor jó, ha öntudatlanul fakad a szívből. — Merengő lélek. Ezeket a verseket nem közölhetjük. Úgy látjuk azonban, hogy határozott érzéke van a népies hanghoz. Kíváncsian várjuk az Ön által emittett rövid dalokat. Azt hisszük, azok között igen jókat is találunk. Úgy véljük, ebben az irányban használhatja fel legjobban a tehetségét. — S. F., Hollófa. «Mért zokog a Duna...» című verse érdemes lenne a közlésre. De előbb át kellene dolgozni. A gondolat igen szép s eredeti, formailag azonban javításra szorul. — H. B. A., Turkeve. Verse nem közölhető, főként mert idejét multá. De határozott tehetséget érünk Önben. Kíváncsiak lennénk más verseire. Küldjön meg egy párat, rövidebbeket, azokból, amelyeket a legjobbaknak talál. — J. S., Kissolt. Verse nem közölhető. De biztatást érdemel s ha van egyéb írása, szívesen megbíráljuk s ha jót is találunk, közöljük. — M. L., Gyöngyösoroszl. «Mi van a szívemmel?» című verse kedves, ötletes, de kissé komolytalan. Másik költeménye hosszú. Reméljük azonban, hogy kapunk mi Öntől egészen jót is, mert pompás verselői készsége van. — V. Gy., Büttös. Elbeszélését, mely kis regénynek is beillik, kiadtuk bírálás végett. Hamarosan megadjuk a választ, addig kevés türelmet kérünk. — B. L., Jászberény. Rejtvénye jó; tréfaiból válogatunk.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perliaky György.
Főmunkatárs: Meskó Loltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.
Felelős kiadó: Bak Imre.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képviselőt minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

7 SZ ü ü 1927

(Beküldte Kálmán Rezső Kisvársághelyről.)

2. Szórejtvény.

Fogfájás A

(Beküldte ifjú Lipták Istvánné Tóth Lídia Edelényből.)

3. Pótlórejtvény.

—adár	—apát	—omb	—uda	—óma
—gár	—rr	—mma	—nna	—ókus
—ér	—ó	—erem	—ap	—g
—r	—onyak	—r	—szód	—urok
—ica	—rma	—ab	—alu	—ró
—arú	—ép	—ozsda	—alaj	—orta.
—lom	—tel	—gér	—ger	

(Beküldte ifj. Kálmán Ferenc Matyról.)

4. Betű- és szórejtvény.

K ö ö f é é é
ö ö é

(Beküldte Sivák Ferenc Dobodérről.)

5. Szórejtvény.

ri á fűszer

(Beküldte ifjú Szabó Mihály Vásárosdombórol.)

6. Betű- és szórejtvény.

ér y szóda ve
z z z z z z ve
ve

(Beküldte ifjú Bontovics Imre Békésszentandrásról.)

7. Névrejtvény.

1 és 1/2 liter ér

(Beküldte Molnár István Nagypaltról.)

8. Szórejtvény.

K ór a

(Beküldte Mezei József Déncsházáról.)

9. Névrejtvény.

Miskolc, Orsova, Borszék, Zenta, Rimaszombat, Orosháza.

E városok kezdőbetűit helyesen összerakva, egy régi magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte Horváth Anna Jobaházáról.)

10. Betűrejtvény.

L
o
d
o

(Beküldte Korogyi Ilona Szentestéről.)

11. Szórejtvény.

S

(Beküldte Sárközy József Szentmártonkútáról.)

tornás

12. Pótlórejtvény.

—ér	—r	—de	—ék
—k	—ár	—ép	—ár
—as	—lom	—ó	—cs
—ák	—ap	—lek	—ég
—r	—vet	—ok	—lma.
—oll	—ár	—nna	

(Beküldte Kellár Ferenc Sárszentmihályról.)

13. Névrejtvény.

Anna, Péter, Ottó, Irén, Sára, Róza, Károly

A nevek kezdőbetűit helyesen összerakva új nevet kapunk.
(Beküldte Solymosy Piroska Tépéről.)

14. Szórejtvény.

R 1848 d

(Beküldte Tari József Visz-
nekről.)

15. Tréfás talány.

Ha egy egésznek négy
negyede van; melyik az
az egész, amelyiknek két
negyede van?

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

16. Számrejtvény.

20, 5, 22. «Hova?» kérdésre felelő helyhatározórag.
32, 30, 19, 48, 25. Magyar királyi dohányaladás.
13, 21, 29, 16, 9. A baromfiudvar ura.
12, 3, 17. Világít és melegít.
1, 31, 36, 38. Ragadozó madár.
7, 26, 37, 28, 18, 2. Déligyümölcs.
15, 33, 10, 8, 24. Holtnyelv.
14, 6, 35, 7, 23, 34. Férfinév.
11, 27. Háziallat.
1—38. Petőfi egyik hazafias költeményének két
első sora.

(Beküldte Erdős József Faradról.)

17. Pótlórejtvény.

. s . e . á . d . m . g . m . g . a . t .

(Beküldte Varga László Beszterecről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 31-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: Kisbér.
2. Szórejtvény: Kína.
3. Szórejtvény: Büntetőparancs.
4. Képrejtvény: Galamb a sasok közt.
5. Szórejtvény: Körözött egyén.
6. Pótlórejtvény: Egy gondolat bánt engemet.
7. Betű- és szórejtvény: Parabola.
8. Betű- és szórejtvény: Nővérek.
9. Betű- és szórejtvény: Kőrishogár.
10. Betű- és szórejtvény: Arany János.
11. Pótlórejtvény: Éljen Horthy Miklós.
12. Pótlórejtvény: A «Vasárnap» a legolcsóbb hetilap.
13. Pótlórejtvény: Lesz még nagy Magyarország.
14. Kockarejtvény

S	a	b	a	d	k	a
a	l	a	d	á	r	
b	a	n	á	n		
a	d	á	s			
d	á	n				
k	r					
a						

15. Névrejtvény: Szarvas.
16. Szórejtvény: Átlátszó.
17. Szórejtvény: Naptár.
18. Pótlórejtvény: Budapest.

Megfejtették: Jenev Sándor, Tarnácz János, Tamás János, ifj. Rajos József, Mészáros Istvánné, Varga Ferenc, Varga Matild, Varga Gizella, Mészáros Juliska, Soltész Rudolf és neje, Molnár János, Kozák Lajos, Bartos József, Ley Béla, Hajós István, Erdős Imre, Molnár László, Tóvizi Károly, Szekeres Imre, Kántor Piroska, Szabó Sz. János, Solymosy Piroska, Görbe Gergely, Karli János, Kocsis János, Kocsis István, B. Tóth Sándor, ifj. Kiss Domonkos Pál, Weszely Mihályné, Ifj. Pongrácz Kálmán, Hirschitz Mihály, Peták Vilmos, Hegedüs László, Berta Ferenc, Molnár Elek, Eperjesi András, Végel János, Zsembery Miksáné, Bugyis Máté, Nagy Ignác, Nagy Erzsike, ifj. Varga Imre, Borics László, Geröcs Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: Mészáros Istvánné (Halászi), Bartos József (Pusztahencse), ifj. Pongrácz Kálmán (Kerca), ifj. Rajos József (Szentatornya), ifj. Kiss Domonkos Pál (Pereked).

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(14. közlemény.)

— Nem ismeri meg azt a magyar tisztet, akivel elbeszélgetett az életről meg a halálról s akinek megmutatta örök talizmánját, a piros rózsát... a cár leányának az ajándékát.

Nikolaj Kutuzoff arcán felderengett az emlékezés fenyve. Nézett, nézett, tekintete szinte felitta az alakomat s egyszer csak hullani kezdtek szeméből a könnyek. Sírt és sírva tárta szét karjait.

— Ó, hát én az, ön... én testvérem... — kiáltotta elfulva a felindulástól.

A következő pillanatban egymás karjába omlottunk...

VIII. FEJEZET.

Borzalmas emlékek.

Nyomorúságos helyzetünkben is kimondhatatlanul boldogok voltunk, hogy összetalálkoztunk. Különös a sors! Két ember kezét fog a volhyniai mezőn, leül egy gránáttölcsér peremére, elbeszélget egy darabig, azután elvál abban a tudatban, hogy sohasem látják többé egymást és most — egy szibériai erdőben, egy borzalmas éjszakán, olyan körülmények között, amilyeneket csak a rémregényekből ismerünk, egymás karjába dobja őket a végzet.

— Milyen különös ez — mormolta Nikolaj Kutuzoff — mintha a sors figyelmeztetne, hogy nekünk együtt kell maradnunk.

Bólintottam s a kezem nyújtám feléje.

— Magam is azt hiszem. Fogadjuk meg hát, hogy sohasem hagyjuk el egymást.

Kezét fogtunk s ismét megpecsételtük barátságunkat, mint egykor, öntudatlanul, a volhyniai halálmezőn, két ellenséges árok között, amikor egy órára kiröppent szívünkéből a gyűlölet és csak emberek voltunk. Emberek — testvérek!

— De hát hogyan került ön erre a vidékre? — kérdeztem Kuzorofftól.

Sóhajtott.

— Úgyanezt kérdezhetem én is öntől. Úgy vélem, mindketten bolond pojcái voltunk a sorsnak. Rángatott bennünket, ide-oda, azután ide dobott a Bajkál-tó partjára.

— Ó, az én sorsom: a hadifogoly sorsa. Fogság, fogolytábor, betegség, éhség, hideg, sok-sok nyomorúság, szenvedés, menekülés, bujkálás. Ezren megezen átéltek ugyanezt. De ön, ön?...

Rámnézett s annyi szomorúság volt a szemében, hogy összeszorult a szívem.

— Az én sorsom szomorúbb, mint az öné — mondta elgondolkozva. — Önt várja a hazája s egyszer bizonyosan haza fog jutni. Én pedig... hontalan bujdosó, vérebektől üzőtt vad vagyok...

— Ön?

— A cár tisztje vagyok... — mondta s én hirtelen megértettem a kálváriáját.

— Persze! A vörösök üldözik...

Igént intett. A szemében azt a mindenbe belenyugvó közönyösséget láttam, amely olyannyira orosz vonás.

— Üldözik? Az ördögbe is, akkor közös a sorsunk! Én is előlük bujdosom. Nem furcsa ez? Mi, akik valamikor szembenálltunk egymással, most egy közös ellenség elől menekülünk.

Láttam, hogy mosolyogni szeretne, de nem tud. Röviden elmondtam hányattatásom történetét.

— Most pedig szeretném az önet hallani...

Behúnyta a szemét. Láttam, hogy megborzong.

— Véres emlékek... — suttogta — véres árnyak kísérik...

— Beszélje el! — biztattam. — Higye el, hogy megkönnyebbül, ha elmondja... Gondoljon arra, hogy az elszenvedett borzalmak erőt és reményt adnak a küzdelemre. Lehet, hogy már a legrosszabbon túl vagyunk... Én azt valom, hogy ha ezeket a szenvedéseket túléltük, akkor az Istennek célja van velünk... A cél pedig nem lehet más, mint a szabadulás...

Hosszú percekig maga elé meredve gondolkodott, azután beszélni kezdett:

— Amikor kitört a forradalom, már őrnagy voltam s természetesen azonnal kizártak a hadseregből, minthogy a cár legkedvesebb ezredében teljesítettem szolgálatot, mely természetesen gyanús volt a köztársasági Kerenszky szemében. Egy darabig vagyonkamból éltem, egyre várva a változást, mely megszabadít az Oroszország nyakára ülő csöcseléktől és visszaállítja a régi rendet. A fordulat meg is jött, de a cár hívei helyett a sátán hada kerítette hatalmába az országot. Lenin lángbaborította az orosz földet. Megkezdődtek az üldözések. A cárt családjával együtt elfogták s ismeretlen helyre szállították.

Elhatároztam, hogy megmentem őket. Hosszas kutatás után sikerült kinyomoznom rabságuk helyét. Elutaztam Jekaterinburgba s ott minden alkalmat megragadtam, hogy bejussak Ipatiev kereskedő házába, ahol a cári családot őrizték. Nem sikerült. Magam is gyanús lettem s egy éjszaka, amikor ott leselkedtem a ház közelében, elfogtak.

Róthajú fiatalemberhez vezettek, aki végignézett, azután unottan intett az embereinek.

— Kössétek fel...

— Mi jogon ítél ön halálra? — csattantam fel, mire a vöröshajú felnevetett és sátni arckifejezéssel így szólt:

— Tanítsátok meg a bolsevizmus jogaira...

A következő pillanatban valaki puskatussal úgy oldalba ütött, hogy összeestem és elveszítettem az eszméletemet.

Hús pincehelyiségben tértem magamhoz. Valaki a kezemet fogta. Sötét volt, nem láttam az arcát, de a hangja ismerősnek tűnt fel.

— Ne félj, megmentelek! — súgta a fülemben. — Maradj itt nyugodtan. Éjszaka érted jövök és kiszabadítlak.

— Ki vagy te? — kérdeztem bizalmatlanul s reménykedve.

— Most nem fontos... — felelte s megszorítva a kezem, magamra hagyott. Sokáig hallottam a lépteit, ebből arra következtettem, hogy börtönömet hosszú folyosó köti össze a külvilággal.

Egész testem sajgott. A fejem dagadt volt, úgy látszik, rettenetesen összeverték.

Mozdulni is alig tudtam. Égető szomjúságot éreztem. Azt sem tudtam, éjszaka van-e, vagy nappal. Börtönömben sehonnán sem hatolt be fény. Félíg kábultan várakoztam s egyre azon törtem a fejem, hogy ki lehet az, aki a mentőangyal szerepére vállalkozott? De nem tudtam választ adni magamnak.

Végre, örökkévalóságnak tetsző idő után, lépteket hallottam.

— Nikolaj... — hangzott a vaksötétben.

— Ki az? — suttogtam, csodálkozva, hogy a titokzatos lény a nevemet is ismeri.

Pár pillanattal később mellettem állott s karonfogott.

— Van erőd?

— Aligha... mindenem fáj...

— Légy erős — bátorított — a menekülésről van szó...

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Julius 10-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Albertiúrsa, Csépa, Jászdózsza, Széreg. — Állatvásár: Ráckeve. — Kirakodóvásár: Mezőberény.

Julius 11-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Karcag, Moson, Paks, Seregélyes, Somlóvásárhely, Szentgál, Tiszalúc, Vörs (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Szécsény. — Kirakodóvásár: Ráckeve.

Julius 12-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva. — Kirakodóvásár: Szécsény, Bonyhád.

Julius 13-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Balatonfüred, Diószizló, Hajdunánás, Ostffyasszonyfa, Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan).

Julius 14-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Marcaltó. — Állatvásár: Mezőkövesd.

Julius 15-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Szentés. — Marha- és sertésvásár: Gyula.

Julius 16-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Jánoshida. — Lóvásár: Gyula. — Állatvásár: Hódmezővásárhely. — Kirakodóvásár: Szentés.

TRÉFÁK

Akár így, akár úgy.

Egy részeges csizmadia felesége kérdezi az urától:

— Hol van a huszas számú kaptafa?

— Elitta a mester úr a korcsmában — szólt közbe a kotnyeles inas.

— Nem fogod be a szádat! — kiált rá a csizmadia és jót húz a nyaka közé a láb-szíjjal.

— Brü-hü-hü! — bög az inas. — Tegnap azért vert meg a mester úr, mert nem tudtam, hogy hol a kaptafa, ma meg azért ver meg, mert — tudom.

(Beküldte Kocsis István Tataházaról.)

Találó.

Egy idősebb néni lefényképeztette magát és nagy örömmel mutogatja egy másik asszonynak. Jól megnézi a másik asszony a fényképet és végül ezt mondja:

— Találó!

A kép tulajdonosa reá mordul:

— Nem ló az — te! Én vagyok!

(Beküldte Kelemen Alice Biharnagybajomból.)

A büszke ökör.

Péter: Ejnye, de büszkén megy el az az ökör a fiad mellett!

Pál: Az ám! Okos állat az én ökröm, tudja, hogy mire büszke. A mult héten díjat nyert a gazdasági kiállításon, a fiam meg ugyanakkor — megbukott a vizsgán.

(Beküldte Végel János Mélykútról.)

Magyarázat.

— Tanító úr, kérem szépen, hogy van az, hogy a lábunkba nem folyik bele a vér, de ha fejfel lefelé lógunk, a fejünkbe belefolyik?

— Azért van, kis fiam, mert a fejed — üres.

(Beküldte Solymossy Piroška Tépérol.)

Szórakozott férj.

Feleség: Te, Apus, mi az oka, hogy már két hónapja nem csókolsz meg.

Férj: Jé! Hát akkor kit csókoltam meg idáig minden este?

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 4-én.)

Gabonaüzede. Készáru piac. 75 kg.-os tiszavidéki búza 28-05—28-55, felsőtiszai 27-85—28-35, fehérmegyei 27-45—27-95, pestvidéki és bácskai 27-45—27-85, egyéb dunántúli 27-25—27-75, 76-os tiszavidéki 28-65—29-15, felsőtiszai 28-15—28-95, fehérmegyei 28-05—28-45, pestvidéki és bácskai 27-95—28-35, egyéb dunántúli 27-85—28-35, 77-es tiszavidéki 29-15—29-55, felsőtiszai 28-95—29-35, fehérmegyei 28-55—28-95, pestvidéki 28-45—28-85, bácskai 28-45—28-95, egyéb dunántúli 28-35—28-75, rozs 26-55—26-80, takarmányárpa 22-50—23-50, repce 42—44, zab elsőrendű 24—24-30, másodrendű 23-30—23-50, tengeri 21—21-20, búzakorpa 20—20-20 pengő métermázsánkat. — **Határidős piac.** Magyar búza októberre 29-20, márciusra 31-70, magyar rozs augusztusra 24-10, októberre 24-32, márciusra 26-60 pengő métermázsánkat.

Megszabadul a legyek millióitól,

mert a Budapest Székesfőváros Állategészségügyi telep igazgató-állatorvosának valamint a magyar királyi állatorvosi főiskola szakvéleménye szerint

ha a nyers Lysoform

6%-os oldatával erőlyesen permetez,

8 Kgr.

2 Kgr.

legyet pusztít el

NYERS
LYSOFORMMAL.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban“ című nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap“ minden olvasójának

Dr. KELETI és MURÁNYI VEGETSÉZETI GYÁR RÉSZ-VÉNYTÁRSASÁG, ÚJPEST díjmentesen megküld.

Takarmányvásár. A székesfővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése.

Árak: réti széna, elsőrendű 0 840—9, másodrendű 0 6—7-50, elsőrendű új (csak június-júliusban) 9—10, másodrendű új (csak június-júliusban) 7—8-40, harmadrendű csomagolásra 4 40—6, lucernaszéna 8—12-50, zabos-bikkonyiszéna 7—10, alszalmá, elsőrendű 5—5-20, másodrendű 4-80 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért 100 kg.-ként, minőség szerint. Biborhere 108—112, csibehur 34—36, csillagfűrt 22—23, cukorcórok 32—34, gomborka 50—52, köles, fehér 45—48, köles, piros 30—36, köles, szürke 30—32, mustár 85—90, muhar 60—62, tatárka 32—34 pengő.

Vágómarhavásár. Bika magyar elsőrendű kivételesen 1-28, másodrendű 0-96—1-08, tarka elsőrendű 1-14—1-24, kivételesen 1-28, másodrendű 1—1-12, harmadrendű 0-88—0-96, ökör magyar elsőrendű 1-10—1-20, kivételesen 1-23, másodrendű 0-84—1-05, harmadrendű 0-64—0-80, tarka elsőrendű 1-06—1-20, másodrendű 0-82—1-04, harmadrendű 0-64—0-80, tehén magyar másodrendű 0-74—1-04, tarka 1—1-18, kivételesen 1-20, másodrendű 0-76—0-96, harmadrendű 0-62—0-72, bivaly magyar 0-66—0-84, növedékmarha 1, kicsontoznivaló 0-44—0-60 pengő kg.-kint élőszűlyban.

Szűrőmarhavásár. Elő borjúk belföldi, szopós elsőrendű 1-52—1-60, kivételesen 1-64, másodrendű 1-40—1-48 pengő kg.-kint élőszűlyban.

Juhvásár. Kiverő és anyajuh kg.-kint 0-82 pengő élőszűlyban.

Tenyészállatok és jármosókrók. Elsőrendű belföldi jármosókrók, fehér 1-04—1-12, elsőrendű belföldi jármosókrók, tarka 1-04—1-08, 1 1/2 éves üsző 0-96—1-12, 1 1/2 éves tinó 0-96—1-12, frissfejős tehén 1-08—1-24 pengő kg.-kint élőszűlyban.

Húsvásár. Marhahús, elsőrendű egészben 1-92—2-24, hátulja 2-14—2-40, eleje 1-80—2-28, másodrendű egészben 1-64—1-74, hátulja 1-76—2-04, eleje 1-26—1-40, kicsontoznivaló 1-04—1-10, borjú, előtt, bőrbén 2-08—2-32, juh, előtt, nyüzött, elsőrendű 1-20—1-48, zsiger 0-18—0-72, fagygyú 0-44—0-90, csont 0-16—0-80, marhatej 1-20—2-40, orr és köröm 0-24—0-48, láb, 4 drb 0-80—1-60, pacal egészben 0-36—0-72, kg.-ként 0-5—0-10, marhabél 3—6, borjúfodor egészben 0-64, kg.-ként 0-16, juhbél 0-64, marhahér 0-18.

Sertésvásár. Zsirsertés, öreg, elsőrendű 142—144, másodrendű 136—140, fiatal nehéz 154—156, közép 152—154, könnyű 132—140, szedett közép 144—148, angol hűssertés 142—176, süldő 144—152 fillér kilogrammonként élőszűlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Hátas csikó 40—160, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 400—720, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 240—620, juh, előtt, öszvér 100, alárendelt minőségű lovak 35—256, vágólovak 40—240 pengő.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacpon marhabőr 1-48—1-60, borjúbőr 2-48—2-56, juhbőr 1—1-04 pengő kilogrammonként.

Gyapjú. A gyapjúpiacpon a hangulat nyomott. A berlini gyapjúaukción az árak 15%—két estek vissza. A belföldi gyapjúpiacot váratlan esemény tartja izgalomban. Ugyanis a bajor és porosz kormány június hó 21-én váratlanul tiltotta a magyar gyapjú bevitelét és keresztülvitelét a száj- és körömfájásra való hivatkozással. A belföldi gyapjúpiac egyébként változatlanul nyomott.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0-36—0-42, tejszínhab literje 3-20—4, tejfel literje 1-76—2, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 6—6-40, nagyban 5—5-70, tehéntúró kg.-ja 0-96—1-28, juhtúró kg.-ja 3-20—4, grói sajt kg.-ja 4-80—5-60, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 3-20—4-40, nagyban 2-80—3-20, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 5-60—6-40, nagyban 4—4-40 pengő.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 60—80, petrezselyem 60—80, zeller darabja 4—10, karalábé darabja 4—12, karfiol 50—200, vöröshagyma 28—40, fokhagyma 80—150, fejeskáposzta 40—100, kelkáposzta 30—100, fejesaláta 5—14, torma 64—160, rózsaburgonya kicsinyben 24—28, nagyban 30—50, fehér kicsinyben 16—24, nagyban 16, champiungomba 380—700, reték 24—40, ugorka 60—120, zöldpaprika darabja 8—60, tök 40—140, paradicsom 1 liter 64—200, zöldbab 80—140, zöldborsó hüvelyes 36—60, spárga 40—200, sóska 40—70, spenót 60—120, alma 120—140, körte 30—200, cseresznye 30—120, meggy 30—140, kajszibarack 120—200, málna 100—200, szamóca 200—400, kertí nemeseper 70—140, faeper 30—40, ribizke 50—60, egres 80—140, sárgadinnye 800—900, dió 192—256, zöld dió 1—120 fillér.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: csövespaprika füzérenként 6-80—7-60, édesnemes paprika kg.-kint 3-04—3-28, felédes paprika kg.-kint 2-80—2-96, elsőrendű kg.-kint 1-92—2-32, másodrendű paprika 0-96—1-60, harmadrendű paprika kg.-kint 0-32—0-64 pengő. **Termelői árak Kalocsán:** édesnemes paprika kg.-kint 3-04—3-12, rózsapaprika kg.-kint 2-40—2-64, másodrendű paprika kg.-kint 1-36—1-44, harmadrendű paprika kg.-kint 0-48—0-64, csövespaprika kg.-kint 1-26—1-76 pengő.

Borárak. Ujfehértó. Szünetelő kerület és kinálat mellett elkelt 25 hl. 12 fokos ezérj 1 pengőért. **Nyiregyháza**n elkelt 100 hl. 12-5 fokos 96 fillérért. **Gyöngyösön** gyenge kerület és közepes kinálat mellett eladatott 200 hl. 11-5 fokos 88 fillérért, 150 hl. 10-5 fokos vegyes fehér 80 fillérért, 200 hl. 10-5 fokos siller 76 fillérért, 200 hl. 12 fokos rizling 92 fillérért, 150 hl. 9-5 fokos vegyes fehér 72 fillérért. **Szekszárdon** 8—9 fillérért adják fokontkint a bort. **Tálya**n eladtak 1924-es 60 hl. bort 1-12 pengőért.

Pálinka. **Törköly:** 5-76—6, **seprő:** 5-84, **szilva:** 6—6-20, **borpárlat:** 10—10-40, forgalmi adó nélkül a fődében ill. táblázat szerint.

Idegen pénznemek eladási és vételi ára 1927 július hó 4-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab angol font 27-83 (27-99) pengő;** dollár 5-70 (5-73) pengő, hollandi forint 2-29 (2-30) pengő; német márka 1-35 (1-36) pengő; svájci frank 1-10 (1-11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** cseh korona 16-95 (17-03) fillér; szerb dinár 10-04 (10-10) fillér; francia frank 22-60 (22-80) fillér; olasz lira 31-75 (32-15) fillér; osztrák schilling 80-65 (80-81) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23-04 pengő; ezüst koronás 38 fillér; régi ezüst forintos 1-10 pengő; ezüst ötkoronás 3-82—3-83 pengő darabonként.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírókrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákossz. utca 11. földszint 1. Törvényességgel bejegyzett cég.

MEGBIZHATÓ

Jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zefír, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókélekek, valamint minden-nemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-árak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. **Erőst salvaszan-oltás!** Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 82. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálok,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőgépek, szecskavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Patkány-egérintő**„RATINOL”**

Biztos hatású ltrószér, gyökeresen írt. Más állatra, emberre ártalmatlan. — Napi árban utánvétel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST VII., Murányi-utca 36. szám.**

A világot 30 év óta THE CHAMPION

uraló eredeti angol kerékpárokat mélyen leszállítva havi 20—30 P részlete, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálok a nagyban gyári áron szállítunk. Külső gumi 6.80 P, belső gumi 2.10 P-től.

Láng Jakab és Fia kerékpárnyágykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi új 700 képes árjegyzéket.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szindórból készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműarúosztályánál.

A „Baumfütő” készülék

„kel” egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézkezszezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ár megérte. — Kérjen árjegyzékét. Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.**

